

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO

Wrocław, dnia 5 marca 2025 r.

Poz. 1100

UCHWAŁA NR X/89/2025 RADY MIASTA OLEŚNICY

z dnia 25 lutego 2025 r.

w sprawie przyjęcia „Programu opieki nad zabytkami Miasta Oleśnicy w latach 2025-2028”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późniejszymi zm.), w związku z art. 87 ust. 3 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1292):

§ 1. Przyjąć „Program opieki nad zabytkami Miasta Oleśnicy w latach 2025-2028” w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wszelkie uchwały dotyczące zagadnień ujętych w Programie, o którym mowa w § 1, winny być z nim zgodne i zmierzać do realizacji wyznaczonych w nim celów.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Oleśnicy.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego.

Przewodniczący Rady Miasta Oleśnicy:
Aleksander Chrzanowski

Załącznik do uchwały Nr X/89/2025 Rady Miasta Oleśnicy z dnia 25 lutego 2025 r.

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY MIASTA OLEŚNICY na lata 2025-2028

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY MIASTA OLEŚNICY
na lata 2025-2028

Spis treści:

1. Wstęp	-	2
2. Podstawa prawna opracowania gminnego programu opieki nad zabytkami.	-	2
3. Uwarunkowania prawne ochrony i opieki nad zabytkami w Polsce.	-	2
4. Uwarunkowania zewnętrzne ochrony dziedzictwa kulturowego.	-	5
5. Uwarunkowania wewnętrzne ochrony dziedzictwa kulturowego.	-	10
6. Zasoby dziedzictwa kulturowego Gminy Miasta Oleśnicy.	-	11
a) Krótki rys historyczny miasta Oleśnicy	-	11
b) Zabytki nieruchome i krajobraz kulturowy Gminy Miasta Oleśnicy.	-	13
c) Zabytki ruchome	-	16
d) Zabytki archeologiczne	-	16
7. Zabytki o najwyższym znaczeniu dla gminy.	-	17
8. Ocena stanu dziedzictwa i krajobrazu kulturowego gminy.	-	17
9. Założenia programowe gminnego programu opieki nad zabytkami.	-	19
10. Instrumentarium realizacji programu opieki nad zabytkami.	-	26
11. Źródła finansowania programu.	-	26
12. Tabelaryczny wykaz zasobu dziedzictwa. Aneksy	-	28

1. Wstęp

GPONZ określa kierunki działań i plany jakie Gmina Miasta Oleśnicy planuje przedsięwziąć na rzecz opieki nad zabytkami, ich ochrony, promocji oraz upowszechnianiu w świadomości społecznej ich wartości kulturowej. Wskazuje również zadania związane z dziedzictwem kulturowym zaplanowane do realizacji na lata 2025-2028. Przedstawienie powyższych założeń wsparto omówieniem uwarunkowań prawnych ochrony i opieki nad zabytkami aktualnych, strategicznych dokumentów na poziomie krajowym, wojewódzkim i samorządowym, które wskazują kierunki działań i ich cele oraz obligują gminę do podjęcia konkretnych przedsięwzięć mających na celu dbanie o zachowanie i promocję zasobów dziedzictwa kulturowego.

2. Podstawa prawna opracowania gminnego programu opieki nad zabytkami.

Podstawowym aktem prawnym definiującym konieczność wykonania PONZ jest ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 r. (*Dz.U. 2024 poz. 1292*). Artykuł 87 tejże ustawy w pkt 1 nakłada obowiązek przygotowywania w cyklu 4 letnim gminnego programu opieki nad zabytkami który spoczywa na burmistrzu miasta (*art. 87, pkt. 1*). Po uzyskaniu pozytywnej opinii wojewódzkiego konserwatora zabytków GPONZ przyjmowany jest przez Radę Miasta następnie publikowany w wojewódzkim dzienniku urzędowym (*art. 87, pkt. 3 i 4*). Z realizacji przyjętego programu burmistrz zobowiązany jest sporządzić dwa sprawozdania. Pierwsze, częściowe w połowie okresu obowiązywania programu tj. po dwóch latach od jego przyjęcia i końcowe po czterech latach, podsumowujące jego realizację. Sprawozdania te winne być przedstawiane Radzie Miasta (*art. 87. pkt. 5*), a następnie przekazane Generalnemu Konserwatorowi Zabytków i właściwemu wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków w celu jego wykorzystania przy opracowaniu, aktualizacji i realizacji krajowego programu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami (*art. 87, pkt 6*).

Do celów Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami (*o czym mowa jest w, pkt. 2 art. 87 ustawy*) należy w szczególności:

- 1) uwzględnianie uwarunkowań ochrony zabytków, w tym krajobrazu kulturowego i dziedzictwa archeologicznego, łącznie z uwarunkowaniami ochrony przyrody i równowagi ekologicznej;
- 2) zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania;
- 3) wyeksponowanie poszczególnych zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego;
- 4) podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych oraz wspieranie inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych na opiekę nad zabytkami;
- 5) określenie warunków współpracy z właścicielami zabytków, eliminujących sytuacje konfliktowe związane z wykorzystaniem tych zabytków;
- 6) podejmowanie przedsięwzięć umożliwiających tworzenie miejsc pracy związanych z opieką nad zabytkami.

3. Uwarunkowania prawne ochrony i opieki nad zabytkami w Polsce.

Obowiązek ochrony zabytków przez Państwo i każdego obywatela ujęty został w art. 5, art. 6 ust. 1, art. 73 i 86 ustawy zasadniczej (Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. – *Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 z późn. zm.*). Zgodnie z jej zapisami „Rzeczpospolita Polska (...) strzeże dziedzictwa narodowego oraz zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju (art. 5), (...) stwarza warunki upowszechniania i równego dostępu do dóbr kultury, będącej

źródłem tożsamości narodu polskiego, jego trwania i rozwoju (art. 6 ust. 1), a także zapewnia wolność korzystania z dóbr kultury (art. 73). Jednocześnie „Każdy jest obowiązany do dbałości o stan środowiska i ponosi odpowiedzialność za spowodowane przez siebie jego pogorszenie. Zasady tej odpowiedzialności określa ustawa (art. 86)”.

Najistotniejszym aktem prawnym regulującym ochronę zabytków jest ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz.U. 2024 poz. 1292 z późn. zm.). Ustawa między innymi określa przedmiot, zakres i formy ochrony zabytków oraz opieki nad nimi, zasady tworzenia krajowego programu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami oraz finansowania prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytkach, a także organizację organów ochrony zabytków. Zasadnicze odniesienia do obszaru działań administracji publicznej w zakresie ochrony zabytków zostały przedstawione w rozdziale pierwszym, zawierającym przepisy ogólne.

W artykule 3 w pkt. 1-15 Ustawa definiuje podstawowe pojęcia z zakresu ochrony zabytków w tym „zabytek”, którym jest: *„nieruchomość lub rzecz ruchoma, ich części lub zespoły, będące dziełem człowieka lub związane z jego działalnością i stanowiące świadectwo minionej epoki bądź zdarzenia, których zachowanie leży w interesie społecznym ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową”*.

W artykule 4 ustawy i zdefiniowano pojęcie „ochrona zabytków” która polega na podejmowaniu przez organy administracji publicznej (w przypadku GPONZ organ samorządowy jakim jest gmina) działań mających na celu w szczególności:

- 1) zapewnieniu warunków prawnych, organizacyjnych i finansowych umożliwiających trwałe zachowanie zabytków oraz ich zagospodarowanie i utrzymanie;
- 2) zapobieganiu zagrożeniom mogącym spowodować uszczerbek dla wartości zabytków;
- 3) udaremnianiu niszczenia i niewłaściwego korzystania z zabytków;
- 4) przeciwdziałaniu kradzieży, zaginięciu lub nielegalnemu wywozowi zabytków za granicę;
- 5) kontroli stanu zachowania i przeznaczenia zabytków;
- 6) uwzględnianiu zadań ochronnych w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz przy kształtowaniu środowiska.

Arktuł 5 ustawy definiuje zaś pojęcie „opieka nad zabytkami”, która sprawowana jest przez jego właściciela lub posiadacza i polega na utrzymaniu ich we właściwym stanie w szczególności na zapewnieniu warunków do:

- 1) naukowego badania i dokumentowania zabytku;
- 2) prowadzenia prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytku;
- 3) zabezpieczenia i utrzymania zabytku oraz jego otoczenia w jak najlepszym stanie;
- 4) korzystania z zabytku w sposób zapewniający trwałe zachowanie jego wartości;
- 5) popularyzowania i upowszechniania wiedzy o zabytku oraz jego znaczeniu dla historii i kultury.

W dalszej części ustawa precyzuje zagadnienia poświęcone kwestiom takim jak formy i sposób ochrony zabytków w tym, zagospodarowanie zabytków, prowadzenie badań, prac i robót oraz podejmowanie innych działań przy zabytkach określa nadzór konserwatorski, zasady finansowania opieki nad zabytkami, itp. Z punktu widzenia samorządów istotny jest zapis ustawy w rozdziale 2 w artykule 22 ust. 4 i 5 w który mówi, że Wójt (burmistrz, prezydent miasta) prowadzi gminną ewidencję zabytków (GEZ) w formie zbioru kart adresowych zabytków nieruchomych z terenu gminy.

Ustawę o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami uzupełniają akty wykonawcze – rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego dotyczące poszczególnych zagadnień związanych z ochroną i opieką nad zabytkami. Do najważniejszych należy zaliczyć:

- Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 26 maja 2011 r. w sprawie prowadzenia rejestru zabytków, krajowej, wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków oraz krajowego wykazu zabytków skradzionych lub wywiezionych za granicę niezgodnie z prawem (Dz.U. 2011 nr 113 poz. 661) (Dz.U. 2021 poz. 56);
- Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (Dz.U. 2021 poz. 81);
- Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 03 października 2022 r. w sprawie dotacji celowej na prace konserwatorskie lub restauratorskie przy zabytku wpisanym na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków (Dz.U. 2024 poz. 1462);
- Rozporządzenie Ministra Kultury z dnia 25 sierpnia 2004 r. n. w sprawie organizacji i sposobu ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych (Dz.U. z 2004 r. nr 212 poz. 2153);

Szczególne znaczenie dla ochrony zabytków ma ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 (Dz.U. 2003 nr 80 poz. 717; 2024 r. poz. 1130) w której określone są wymagania z zakresu ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków przy ustalaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, gdzie pod uwagę należy wziąć stan zabytków, obszarów zabytkowych i zasad ich ochrony, a ostateczne ustalenia w MPZP muszą być uzgadniane każdorazowo z wojewódzkim konserwatorem zabytków.

Dla efektywnej realizacji zadań związanych z ochroną zabytków ważne znaczenie ma stosowanie całokształtu przepisów prawa z różnych dziedzin, które często mają wpływ na „zabytek” w szerokim tego pojęcia znaczeniu. Odniesienia do ochrony obiektów objętych ochroną konserwatorską można znaleźć min. w następujących ustawach:

- Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1130 z późn. zm.);
- Ustawa Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (t.j. Dz.U. 2024 poz. 54 z późn. zm.);
- Ustawa Prawo budowlane z dnia 7 lipca 1994 r. (t.j. Dz.U. 2024 poz. 725 z późn. zm.);
- Ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (t.j. Dz.U. 2024 poz. 1478 z późn. zm.);
- Ustawa o gospodarce nieruchomościami z dnia 21 sierpnia 1997 r. (t.j. Dz.U. 2024 poz. 1145 z późn. zm.);
- Ustawa o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. (t.j. Dz.U. 2024 poz. 278 z późn. zm.);
- Ustawa o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu z dnia 24 kwietnia 2015 r (Dz.U. z 2015 r. poz. 774, 1688 z późn. zm.);
- Ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych z dnia 3 lutego 1995 r. (t.j. Dz.U. 2024 poz. 82 z późn. zm.);
- Ustawa o działalności pożytku publicznego i wolontariacie z dnia 24 kwietnia 2003 r. (t.j. Dz.U. 2024 poz. 1491 z późn. zm.)

Każda z tych ustaw wskazuje i określa w ramach swojej domeny zasady postępowania w przypadku kolizji z obiektami zabytkowymi czy to w postaci obiektów pojedynczych czy stref ochrony i wymaga podjęcia odpowiednich działań.

4. Uwarunkowania zewnętrzne ochrony dziedzictwa kulturowego.

Cele te zarysowane są ogólnie w kilku podstawowych dokumentach, do których należą: Narodowa Strategia Rozwoju Kultury w latach 2004-2020 (i jej uzupełnienie na lata 2004-2024), Krajowy Program Ochrony Zabytków i Opieki nad Zabytkami na lata 2023-2026, Program Opieki Nad Zabytkami Województwa Dolnośląskiego na lata 2016-2020, Strategia rozwoju województwa Dolnośląskiego 2030, Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego.

Narodowa Strategia Rozwoju Kultury w latach 2004-2020 (Uzupełnienie Narodowej Strategii Rozwoju Kultury na lata 2004-2024) zakłada: zrównoważony rozwój kultury jako najwyższej wartości przenoszonej ponad pokoleniami, określającej całokształt historycznego i cywilizacyjnego dorobku Polski, wartości warunkującej tożsamość narodową i zapewniającej ciągłość tradycji i rozwój regionów. Kwestie, związane z gminnym programem opieki nad zabytkami zostały opisane i realizowane są w ramach jednego z operacyjnych Narodowych Programów Kultury. Jest to program operacyjny „Ochrona zabytków i dziedzictwa kulturowego”, podzielony na dwa priorytety, z których pierwszy zajmuje się rewaloryzacją zabytków nieruchomych i ruchomych, w celu poprawy ich stanu zachowania, zwiększania narodowego zasobu dziedzictwa kulturowego, kompleksowej rewaloryzacją zabytków, zwiększenia roli zabytków w rozwoju turystyki, poprawy warunków instytucjonalnych, prawnych i organizacyjnych w zakresie ochrony zabytków i ich dokumentacji, a wreszcie zabezpieczania zabytków, muzealiów i archiwaliów przed skutkami klęsk żywiołowych, kradzieżami i nielegalnym wywozem za granicę. Drugi priorytet ma na celu rozwijanie i konserwację kolekcji muzealnych. Ustalenia strategii przedłużono poprzez Uzupełnienie Narodowej Strategii Rozwoju Kultury na lata 2004-2024 do roku 2024.

Krajowy Program Ochrony Zabytków i Opieki nad Zabytkami na lata 2023-2026 *przyjęty uchwałą nr 242 Rady Ministrów z dnia 8 grudnia 2023 r.*

Program uznaje dziedzictwo narodowe za jedną z podstawowych wartości konstytucyjnych, chronionych przez Rzeczpospolitą Polską. Istotną część tego dziedzictwa stanowią zabytki będące materialnym świadectwem przeszłości, trwale wpisane w krajobraz państwa i stanowiące substrat dla jego rozwoju kulturalnego. Celem głównym programu na lata 2023-2026 jest zwiększenie odporności zasobu zabytkowego w Polsce. Do realizacji tego celu opracowano trzy cele szczegółowe:

1 - weryfikacji wybranego zasobu zabytków i wzmocnienie narzędzi ochrony dziedzictwa wyjątkowej wartości;

2 - wzmocnienia potencjału organizacyjnego systemu ochrony zabytków;

3- rola zabytków w zrównoważonym rozwoju (edukacja i partycypacja).

W ramach trzech celów wyznaczono osiem zadań priorytetowych (kierunków działań) przyjętych do realizacji do 2026 roku. Z punktu widzenia gminy zarządzającej zasobem zabytkowym na swoim terenie za najistotniejsze zadania należy uznać: **w ramach celu 1** - kierunek działań 1.1 - ochrona zasobu wielkoobszarowych i wieloelementowych zespołów architektury obronnej; kierunek 1.2 - Ochrona zabytków i zarządzanie zabytkami o wyjątkowej wartości - wsparcie opiekunów zabytków z zakresie bezpieczeństwa zabytków w sytuacjach kryzysowych i w wypadku konfliktów zbrojnych. **W ramach celu 2** - kierunek działań 2.2 - Cyfryzacja procesów administracyjnych – cyfryzacja procesu inwestycyjno-budowlanego w zakresie ochrony zabytków; kierunek działań 2.3 – Reforma finansowania ochrony i opieki nad zabytkami zakładająca wprowadzenie „premi zabytkowej” tj. kredytów na preferencyjnych warunkach na cele ochrony i opieki nad zabytkami, a także wsparcia crowdfundingu na finansowanie projektów dotyczących materialnego dziedzictwa kulturowego. **W ramach celu 3** – kierunek działań 3.1

wzmacnianie narzędzi ochrony zabytków wobec zmian klimatycznych. W tym celu planowane jest min. wsparcie procesu tworzenia gminnych programów opieki nad zabytkami oraz szkolenia dla samorządów dotyczące procesu prowadzenia inwestycji w obiektach zabytkowych; kierunek działań 3.2 – Edukacja i podnoszenie świadomości społecznej wartości dziedzictwa kulturowego w ramach czego planowane jest min. włączenie edukacji ochrony zabytków do programów nauczania w szkołach. Warto zaznaczyć, iż Krajowy Program zauważa i porusza też kwestie związane z wprowadzeniem programu **EUROPEJSKI ZIELONY ŁĄD**, który pośrednio będzie wpływał na intensyfikację procesów modernizacyjnych zabytków w Polsce, polegających głównie na ich termomodernizacji. W związku z czym planowane jest przygotowanie standardów i wytycznych min. dla opiekunów i zarządców zabytków.

Na realizację założeń Krajowego Programu Opieki nad Zabytkami przeznaczono z budżetu państwa łącznie 55 796 050 zł z czego na lata 2025-2026 przypada 43 445 450 zł.

Program Opieki Nad Zabytkami Województwa Dolnośląskiego na lata 2021-2024¹

Analizując zasoby i stan zachowania dziedzictwa kulturowego dostrzega wysoki potencjał materialnego dziedzictwa Dolnego Śląska, który jest najbardziej zasobnym w zabytki nieruchome i archeologiczne regionem w Polsce. Stan zachowania dolnośląskich zabytków jest zróżnicowany, większość z nich jest w stanie dobrym (45% wpisanych do rejestru zabytków) lub jest wyremontowana (17%). Wskazuje również na problem złego stanu zachowania zabytkowych obiektów gospodarczych zlokalizowanych na obszarach wiejskich oraz obiektów przemysłowych w miastach (odpowiednio 45 i 40%). Jako ważne wskazuje również konieczność ochrony dolnośląskiego krajobrazu kulturowego tworzonego przez układy urbanistyczne i ruralistyczne w większości posiadające rodowód średniowieczny.

Przyjęta w Programie wizja rozwoju: **Wielokulturowe dziedzictwo Dolnego Śląska stanowi fundament nowoczesnego i otwartego regionu europejskiego** wpisuje się w europejską politykę kulturalną.

Za cel strategiczny uznano zachowanie i zrównoważone wykorzystanie zasobów dziedzictwa kulturowego dla wzmacniania tożsamości Dolnego Śląska. Podporządkowane celowi strategicznemu zostały dwa cele operacyjne:

Cel operacyjny 1. Zintegrowane zarządzanie zasobami dziedzictwa kulturowego obejmuje działania mające na celu poprawę stanu zachowania obiektów zabytkowych, w szczególności poprzez wspieranie zintegrowanych aktywności wielu podmiotów zaangażowanych w zarządzanie i opiekę nad nimi.

Cel operacyjny 2: Wzmacnianie tożsamości i marki regionu poprzez zasoby dziedzictwa kulturowego obejmuje działania wzmacniające poczucie tożsamości mieszkańców regionu Dolnego Śląska i ich zaangażowania w opiekę nad zabytkami, a także promocję dziedzictwa kulturowego jako integralnej części marki regionu.

W ramach każdego celu operacyjnego wyznaczono po trzy priorytety, w których określono dalsze działania. Dla najistotniejszych działań dla samorządu gminnego uznać należy, które mają charakter wsparcia finansowego oraz merytorycznego. Są to:

¹ program ten jest aktualny w momencie przygotowania obecnego opracowania. Program na lata 2025-2028 jest w przygotowaniu, wg informacji uzyskanych w Urzędzie Wojewódzkim będzie on zasadniczo kontynuował dotychczasowe cele i zadania programowe ściśle powiązane z przedsięwzięciami określonymi w Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do 2030, z tego względu omówione zostanie w skrócie założenia obecnie obowiązującego programu.

Cel operacyjny 1,**Priorytet 1. Wsparcie działań związanych z dokumentowaniem zabytków w województwie dolnośląskim.**

Działanie 1: Wsparcie dla opracowania dokumentacji konserwatorskiej, technicznej, architektonicznej dla obiektów zabytkowych wymagających podjęcia działań ratowniczych. Polega ono na wsparciu finansowym opracowań dokumentacji określonej w art. 77 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, w odniesieniu do obiektów zabytkowych w stanie zagrożenia, w szczególności obiektów o znaczeniu regionalnym i ponadregionalnym;

Priorytet 2: Wsparcie finansowe działań związanych z ratowaniem i użytkowaniem zabytków.

Działanie 1: Poprawa stanu zachowania obiektów zabytkowych stanowiących mienie województwa i określenie możliwości ich wykorzystania dla realizacji zadań własnych samorządu województwa.

Działanie polega na finansowaniu prac badawczych i dokumentacyjnych oraz prac zabezpieczających i konserwatorsko-budowlanych przy zabytkach stanowiących mienie samorządu województwa, w tym jednostek samorządowych i samorządowych instytucji kultury. W ramach działania jest również możliwe przeprowadzenie analizy adaptacji obiektów zabytkowych do nowych funkcji w celu wykorzystania ich dla jednostek podległych lub zależnych od Samorządu Województwa Dolnośląskiego.

Działanie 2: Dofinansowanie prac remontowo-konserwatorskich oraz konserwacji zabytków znajdujących się na terenie województwa.

Działanie polega na udzielaniu wsparcia finansowego, w charakterze dotacji, na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkach niebędących w bezpośrednim zarządzie samorządu województwa. Przy udzielaniu wsparcia finansowego z budżetu samorządu województwa dolnośląskiego, ze względu na dużą liczbę wpływających wniosków oraz ograniczone możliwości finansowania wszystkich zadań, stosuje się dodatkowe kryteria oceny. Należą do nich:

1. ujęcie zabytku w aktualnym, gminnym programie opieki nad zabytkami;
2. adaptacja obiektu nieużytkowanego na funkcje użytkowe, w szczególności związane z jego udostępnianiem dla celów turystyki, kultury lub użyteczności publicznej;
3. wysoka ranga zabytku w skali regionalnej²
4. priorytetowo będą traktowane obiekty znajdujące się w gminach, w których wartość wskaźnika w roku poprzedzającym udzielanie dotacji jest niższa od średniej wartości tego wskaźnika dla województwa dolnośląskiego;
5. zabezpieczenie obiektu znajdującego się w stanie zagrożenia, ruiny, katastrofy budowlanej lub zabezpieczenie drewnianego obiektu zabytkowego w system przeciwpożarowy.

Działanie 3: Wspieranie działań związanych z zabezpieczaniem zabytków.

Działanie polega na dofinansowaniu wyposażenia zabytków w systemy zabezpieczeń przeciwwłamaniowych i przeciwpożarowych, w szczególności w obiektach posiadających cenne dzieła sztuki i rzemiosła artystycznego oraz w obiektach architektury drewnianej. Działanie dotyczy także czasowego zabezpieczania zabytków krytycznie zagrożonych przed pogłębiającym się procesem destrukcji.

Działanie 4: Wspieranie działań związanych z dostosowaniem obiektów dla potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

² W wykazie zabytków ponadregionalnych opracowanym przez WKZ we Wrocławiu z terenu gminy znajdują się: Założenie zamkowe z kościołem parafialnym pw. św. Jana Ewangelisty, zaś wysoką wartość regionalną przedstawiają mury obronne wraz z bramą wrocławską.

Działanie ma na celu poprawę dostępności architektonicznej i informacyjno-komunikacyjnej obiektów zabytkowych. Jego realizacja będzie polegać na dofinansowaniu wyposażenia zabytków w niezbędne udogodnienia zwalczające wykluczenie społeczne osób z niepełnosprawnościami.

Działanie 5: Wspieranie poprawy efektywności energetycznej obiektów zabytkowych wraz z wymianą źródeł ciepła na zero- lub niskoemisyjne.

Działanie polega na wsparciu termomodernizacji budynków użytkowanych, ale także budynków zabytkowych nieużytkowanych i nadawaniu im nowej funkcji.

Priorytet 3: Budowanie i wzmacnianie współpracy podmiotów zaangażowanych w ochronę dziedzictwa kulturowego. Działania w ramach tego priorytetu skupiają się na stymulowaniu i aktywizacji działań dotyczących ochrony zabytków i dziedzictwa kulturowego przez samorząd wojewódzki na rzecz gminnych samorządów w formie zachęt, szkoleń i kreowania inicjatyw na rzecz ochrony zabytków.

Cel operacyjny 2.

Zadaniem tych działań jest wzmocnienie tożsamości i marki dolnego śląska. Działania podejmowane w tym kierunku realizowane będą głównie poprzez wspieranie, kreowanie i promocję historii i dziedzictwa kulturowego jako wspólnej wartości kulturotwórczej. Podejmowane też będą działania edukacyjne, wydawnicze, szkoleniowe i organizacyjne wspierające właścicieli zabytków.

Strategia rozwoju województwa Dolnośląskiego 2030

Strategia szczególnie wysoko ocenia zasoby środowiska przyrodniczego i kulturowego Dolnego Śląska, priorytetowo traktując ochronę i udostępnienie jego walorów. W dokumencie uznano więc, że turystyka stanowić powinna jeden z filarów rozwoju społecznego i gospodarczego regionu, ze względu właśnie na atuty przyrodnicze, krajobrazowe i kulturowe. W strategii przewidziano szereg działań, które mają mieć pozytywnie wpływać również na zabytki i dziedzictwo. Przykładowo, postulowane działania mające poprawić infrastrukturę transportową, skutkować mają między korzyściami takimi jak: zwiększenie atrakcyjności turystycznej regionu i poprawa dostępności do atrakcji turystycznych. Zgodnie z literą strategii kulturowe atrakcje należy wykorzystać dla rozwinięcia produktów turystycznych, zwłaszcza na bazie uzdrowisk oraz ofert adresowanych zarówno do Dolnoślązaków, jak i osób spoza regionu. Należy rozwinąć infrastrukturę turystyczną regionu, w celu pobudzenia popytu na usługi turystyczno-rekreacyjne i promować turystykę w oparciu system edukacji.

W wyborze projektów, których realizacja ma być wspierana przez władze województwa i samorządu terytorialnego, uwzględniane są także kryteria prokulturowe, takie jak: wspieranie rewitalizacji zabytków, zachowanie zasobów kulturowych (w tym np. odnawianie i wytyczanie nowych szlaków turystycznych, tworzenie muzeów i izby muzealnych), rewitalizacji zabytkowych zespołów urbanistycznych i najcenniejszych obiektów architektury, inwentaryzacja, konserwacja oraz eksponowanie zabytków ruchomych. Wspierane mają być działania na rzecz opracowania programu ochrony i wykorzystania najcenniejszych obiektów dziedzictwa kulturowego przy włączeniu źródeł finansowania i odpowiedzialności za ich zachowanie. Dostrzeżona została również potrzeba zachowania dziedzictwa niematerialnego.

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego (uchwalony 16.06.2020 r.)

Dolny Śląsk to region rozwijający się z poszanowaniem środowiska i walorów przyrodniczo-krajobrazowych oraz kulturowych, przy wykorzystaniu szans rozwojowych, jakie daje mu korzystne położenie geograficzne. Pomimo, iż intencją planu (jego cele główne) jest rozwój gospodarczy i wysoka jakość życia, to ma się to realizować z poszanowaniem środowiska, również kulturowego. Zasoby środowiska (krajobrazowe, kulturowe, przyrodnicze) mają więc być wykorzystywane na potrzeby

realizacji głównych celów. Co ma się jednak odbywać w sposób racjonalny i zrównoważony, aby tychże zasobów nie zdegradować, minimalizować szkody funkcjonalno-przestrzenne oraz zachować przepisy dotyczące ochrony środowiska. Co do zasady więc, postulowane jest udostępnienie obiektów dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego, doprowadzenie ich do dobrej kondycji, objęcie ochroną ich wartości, a w przypadku najcenniejszych, zachowanie ich układu przestrzennego i właściwej ekspozycji. Zapisy dotyczące podejścia do zasobów dziedzictwa kulturowego i krajobrazowego, również w zakresie traktowania ochrony i opieki nad zabytkami wyrażone zostały w Kierunku 2.2. Wykorzystanie zasobów dziedzictwa kulturowego i krajobrazu.

Najważniejszym zadaniem w tym zakresie jest poprawa stanu zachowania obiektów zabytkowych oraz historycznie ukształtowanych miejskich założeń przestrzennych, które pilnie wymagają podjęcia prac ratowniczych. Konieczne jest utrzymanie wartości historycznych świadczących o tożsamości i indywidualnych cechach założeń urbanistycznych, takich jak układ przestrzenny z centralnie usytuowanym rynkiem i dominującymi obiektami, ratuszem, kościołem oraz kwartałami mieszczańskiej zabudowy. Zachowanie wysokich wartości i unikatowych cech krajobrazu kulturowego ma znaczenie priorytetowe dla utrwalania tożsamości regionu i jego rozwoju społeczno-gospodarczego. W związku z tym konieczne jest stosowanie w szerszym zakresie skutecznych form ochrony, takich jak pomniki historii i parki kulturowe oraz wpisy na listę światowego dziedzictwa UNESCO. W planie postulowane jest objęcie ochroną w formie pomnika historii Zespołu rezydencjonalnego - zamek i kościół pw. św. Jana Apostoła w Oleśnicy, który rozumiany jest jako obiekt zabytkowy o wybitnych wartościach historycznych i artystycznych oraz znaczeniu dla dziedzictwa kulturowego w wymiarze krajowym – Kierunek 2.2. Postulat 1.14). Samorząd województwa ma wspierać rozwój regionalnych szlaków turystycznych oraz tworzenie nowoczesnych systemów zarządzania rozwojem turystyki w ramach inicjatyw klastrowych. Budowa turystycznych sieci klastrowych z udziałem społeczności lokalnych umożliwi bowiem – wg. autorów planu – realizację akceptowanych społecznie produktów turystycznych i wyrówna szanse rozwojowe obszarów posiadających atrakcyjny turystycznie potencjał przyrodniczy i kulturowy. Postuluje się, aby gminy realizowały zadania polegające na tworzeniu systemów regionalnych szlaków turystycznych powiązanych z atrakcjami przyrodniczymi i kulturowymi. Samorządy lokalne mają też rewitalizować w ten sposób zdegradowane obszary. Funkcje turystyczne powinny też być dostosowywane do zmian klimatycznych poprzez realizację transportu zbiorowego w obszarach i ośrodkach o atrakcyjnych zasobach.

Szczególną uwagę zwrócono na zapewnienie ciągłości głównych tras rowerowych województwa, z których dwie planowano na terenie Gminy Miasta Oleśnicy.

Korzystnym z punktu widzenia samorządu, jego wspieranie finansowe mające służyć poprawie stanu zespołów zabytkowych oraz założeń przestrzennych o zachowanej strukturze urbanistycznej – Kierunek 2.2. Ustalenie 1.1).

Jednocześnie w ramach wskazówek i ustaleń szczegółowych dla Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego (część E. Plan Zagospodarowania przestrzennego dla WrOF) gminy obowiązują:

1. Wprowadzanie wytycznych określających zasady ochrony i zagospodarowania obiektów, zespołów i obszarów zabytkowych objętych formami ochrony zabytków.
2. Wskazywanie obiektów, zespołów i obszarów zabytkowych do objęcia ochroną konserwatorską (wpis do rejestru zabytków lub ujęcie w ewidencji zabytków), w tym dóbr kultury współczesnej.
3. Wprowadzanie wytycznych w zakresie zasad ochrony i zagospodarowania dóbr kultury współczesnej.
4. Uwzględnianie w ustaleniach postulatów w zakresie powołania pomników historii dla obiektów o wysokich wartościach historycznych i znaczeniu dla dziedzictwa kulturowego w wymiarze krajowym.

Plan realizuje i jest zgodny z założeniami Strategii rozwoju województwa Dolnośląskiego 2020. Zarówno w tej strategii, jak i w omawianym planie miasto Oleśnica zostało uznane za ośrodek lokalny I stopnia wyspecjalizowany ośrodek turystyczny czy główny ośrodek osadniczy. Miasto Oleśnica rozpatrywane

jest natomiast w ramach większego, Wrocławskiego Obszaru Metropolitalnego, w ramach wewnętrznej strefy silnego rozwoju WrOF.

5. Uwarunkowania wewnętrzne ochrony dziedzictwa kulturowego.

Jednymi z istotniejszych uwarunkowań wpływających na gospodarowanie zasobem zabytkowym oraz dziedzictwem kulturowym, będącym nieodzowną częścią jednostki terytorialnej jakim jest gmina, oraz świadcząca o podejściu samorządu do zagadnień związanych z ochroną dziedzictwa kulturowego, zabytków i zwiększaniem świadomości społecznej z ich walorów są dokumenty, plany i strategie opracowywane i realizowane przez gminę. Do najistotniejszych należą:

Strategia rozwoju miasta Oleśnica

Dokument przyjęty uchwałą nr XXXIV/240/2001 Rady Miasta Oleśnicy w dniu 26.06.2001 roku, wyznacza strategię i wizję rozwoju miasta realizowaną przez władze gminy od czasu jego przyjęcia. W dokumencie położono głównie nacisk na rozwój gospodarczy i społeczny w którym określono pięć strategicznych celów, niewiele miejsca poświęcając na zagadnienia związane z ochroną zabytków. Zaznaczyć należy jednak, że dostrzeżono perspektywiczny potencjał dziedzictwa kulturowego uznając za mocne strony historyczną tradycję wielokulturowości i wielonarodowości oraz potencjał możliwości generowania produktów turystycznych na podstawie zasobu zabytków miasta (min. zamek książęcy). Do zadań, które pośrednio wiążą się z ochroną i stanem zabytków nawiązuje zadanie A w ramach celu operacyjnego nr 2 w strategicznym celu nr III, rozwinięcie funkcji rekreacyjno-usługowej Starego Miasta, gdzie wskazano na konieczność jego rewitalizacji ze szczególnym uwzględnieniem rejonu Rynku. W celu operacyjnym nr 2 „Umocnienie tożsamości mieszkańców z miastem” w zadaniu A wskazano na konieczność działań edukacyjnych, promocyjnych i informacyjnych promujących dziedzictwo kulturowe i budujących świadomość historyczną i kulturalną miasta.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Oleśnicy.

Przyjęte uchwałą nr XXXVI/309/2017 z dnia 29 września 2017 r. studium obejmuje swoim zasięgiem cały obszar gminy. W dokumencie tym w punkcie trzecim uwarunkowań rozwoju i zagospodarowania przestrzennego miasta opisano stan i zasoby środowiska kulturowego zaś w dalszej części, po wcześniejszym uzgodnieniu i uzyskaniu opinii Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków zgodnie z obowiązującymi przepisami. (art. 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym) określono szczegółowo kierunki i zasady ochrony środowiska kulturowego. Zdefiniowano obszary „A” i „B” ochrony konserwatorskiej, strefę „W” i „OW” ochrony archeologicznej obejmujący cały obszar gminy, oraz strefy ochrony zabytkowych założeń zielni. Dla każdej ze stref wyartykułowano szczegółowe ustalenia dotyczące zasad postępowania w strefach. Oznaczono również obiekty wpisane do rejestru zabytków.

Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego dla miasta Oleśnica.

Zasady zarządzania przestrzenią w gminie, odnoszące się do dziedzictwa kulturowego, materializują się w MPZP przyjętych na podstawie wyżej wspomnianego studium. Gmina Miasta Oleśnicy nie posiada 100% pokrycia miejscowymi planami, dlatego też dla części terenów gminy obowiązujące jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Analiza kilkudziesięciu obowiązujących planów MPZP wskazuje, iż stosowana jest spójna strategia ochrony istotnych dla gminy elementów dziedzictwa kulturowego w tym poszczególnych zabytków oraz obszarów ochrony. Zapisy dotyczące ochrony zabytków i dziedzictwa kulturowego są dosyć zróżnicowane i dostosowane do specyfiki lokalnych warunków. W zasadzie ukształtowana przez stulecia zabudowa miejska jest chroniona jako obszary ochrony konserwatorskiej, zabytki rejestrowe i ewidencyjne oznaczone są na planie i wyszczególnione w zapisach MPZP. Chroniony jest też krajobraz kulturowy, bowiem plany zawierają wymogi określające nie tylko wysokość zabudowy, ale także kondygnacji budynków, ochrony bryły, rodzaju pokrycia dachu i jego formy, stolarki okiennej,

zastosowania materiałów tożsamyh z historycznymi. Nowe budynki w strefach ochrony powinny również architekturą nawiązywać do zabudowy historycznej. Na części obszarów zabrania się także umieszczania nośników reklamowych i tymczasowych obiektów usługowo-handlowych w celu ochrony wizualnej krajobrazu kulturowego. Zapisy dotyczące ochrony zabytków i dziedzictwa kulturowego w uchwalonych miejscowych planach zagospodarowania należy ocenić pozytywnie. Mankamentem jest niedostatecznie pokrycie gminy obowiązującymi planami obejmujące ok. 50% powierzchni, przy czym brak jest głównie planów uchwalonych dla ścisłego historycznego centrum Oleśnicy. Należy zaznaczyć, iż sytuacja sukcesywnie ulega poprawie i obecnie procedowane są postępowania w sprawie przyjęcia planów dla kolejnych obszarów gminy.

Program Działania Biblioteki Publicznej im Mikołaja Reja na lata 2022-2029

Dokument ten określa długofalowe przedsięwzięcia podejmowane przez tą jednostkę które wiążą się z założeniami Gminnego Programu Opieki Nad Zabytkami będąc jedną z gminnych instytucji realizujących jego cele. W punkcie III programu wyszczególniono działania propagujące wiedzę o historii miasta i regionu polegające min. na: prowadzeniu Działu Dokumentacji Życia Społecznego oraz Działu Zbiorów Regionalnych, współpracy z instytucjami zajmującymi się historią regionu oraz działania popularyzujące wiedzę o regionie. Punkt IV obejmuje działania na rzecz promocji miasta i regionu. Wszystkie te działania wpisują się w cel 2 niniejszego programu. Ponadto siedziba biblioteki znajduje się w budynku przy ul. M. Reja 10 ujętym w wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków. W związku z czym planowane działania związane adaptacją poddasza, odnowieniem stolarki okiennej, drzwiowej oraz elewacji budynku wpisują się w program opieki nad zabytkami.

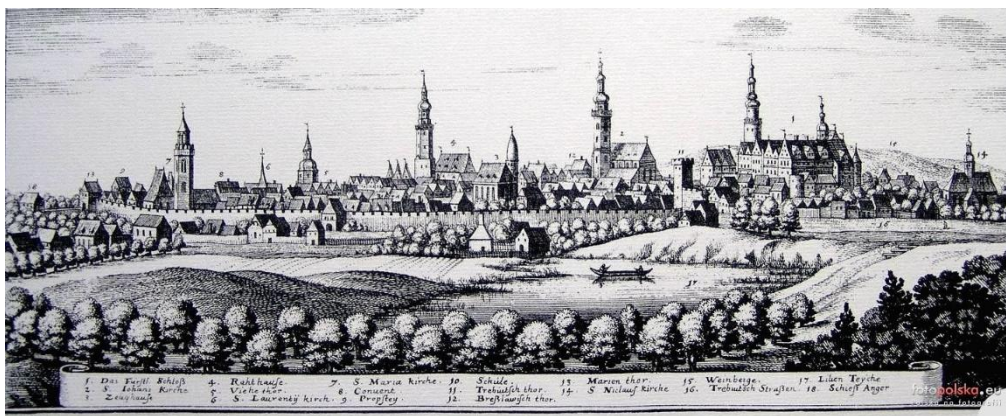
Program Działania (Misja) Miejskiego Ośrodka Kultury i Sztuki w Oleśnicy

Program przyjęty 3 lipca 2019 r. to dokument określający zakres działań i celów MOKIS w zadaniach związanych z organizacją i animacją życia kulturalnego miasta i gminy. Jednym z zadań jest w ramach projektu „ścieżka regionalna” (dziedzictwo kulturalne i historyczne miasta)” jest popularyzacja historii Oleśnicy i jej mieszkańców poprzez organizację lekcji muzealnych w Oleśnickim Domu Spotkań z Historią, tworzenie ścieżek tematycznych, konkursy dotyczące lokalnej historii i dziedzictwa czy projekt edukacji historycznej z odniesieniem do współczesności, włączający się w promocję miasta. Wśród działań wyszczególnionych w pkt. 3 propagujących wiedzę o historii miasta i regionu należy wymienić min. lekcje muzealne, organizacja tematycznych spacerów po mieście np.: płaskorzeźby na fasadach budynków, czy rzeźba w mieście. Ośrodek również podejmuje inicjatywy promocyjne miasta oparte na lokalnym dziedzictwie, poprzez wydawnictwa także internetowe. Wymienić także należy organizację Europejskiej Nocy Muzeum oraz Europejskich Dni Dziedzictwa. Wszystkie te inicjatywy uzupełniają i wspierają ochronę zabytków i dziedzictwa kulturowego w gminie.

6. Zasoby dziedzictwa kulturowego miasta i Gminy Miasta Oleśnicy.

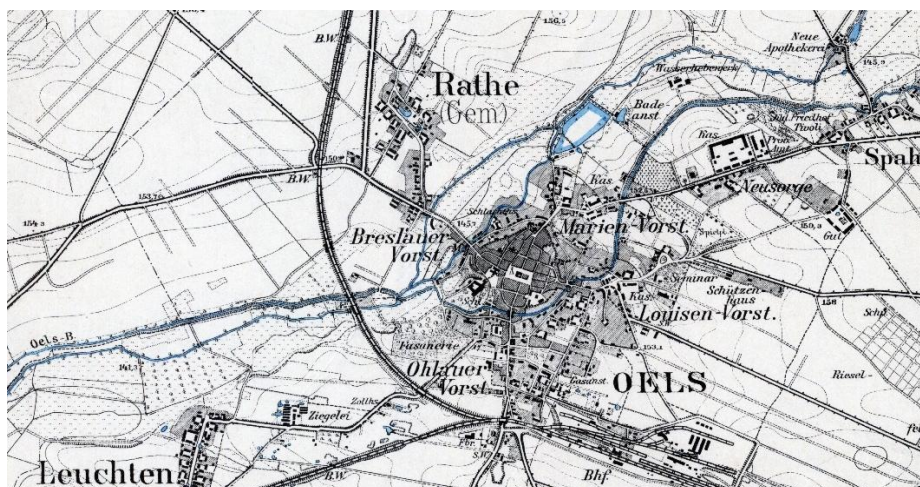
a) Krótki rys historyczny miasta Oleśnica

Oleśnica powstała na szlaku handlowym biegnącym z Wrocławia do Kalisza prawdopodobnie w XI wieku. Około 1189 roku wzmiankowano tutaj świątynię chrześcijańską. Za czasów Henryka Brodatego (ok. 1214 r.) Oleśnica znana była jako osada targowa, a przed rokiem 1247 była tu kasztelania. W 1255 r. Henryk III wrocławski, który w wyniku podziału Śląska otrzymał Oleśnicę, nadał jej średzkie prawa miejskie i pierwsze przywileje. W 1294 r. książę Henryk III Gruby przyłączył miasto do księstwa głogowskiego, zaś po jego śmierci, w wyniku podziału księstwa głogowskiego między synów, powstało w 1312 r. księstwo oleśnickie, które otrzymał książę Bolesław. On to założył linię Piastów oleśnickich, która wygasła wraz ze śmiercią Konrada X Białego Młodszego w 1492 r. W 1495 r. księstwo zostało odstąpione przez Władysława Jagiellończyka księciu ziębiickiemu Henrykowi I. Kolejno panujący: Jan Podiebrad i Karol II dokonali renesansowej przebudowy Oleśnicy. W 1594 r. Karol II ziębiicki założył gimnazjum książęce, jedną z najlepszych szkół na Dolnym Śląsku. Wiek XVI zapisał się

Ryc. 1. Oleśnica. Panorama miasta na miedziorycie z 1648

jako okres rozkwitu miasta – obok licznych budynków miejskich powstały warsztaty rzemieślnicze (m.in. złotnicze), druga na Śląsku drukarnia i przede wszystkim wspaniały renesansowy zamek. W czasie wojny 30-letniej Oleśnica została znacznie zniszczona, a na rozkaz generała szwedzkiego Wittenberga zburzono fortyfikacje, wały i częściowo mury obronne. W XVII w. stała się Oleśnica ważnym ośrodkiem życia umysłowego, otwarto na zamku czwartą pod względem zasobności zbiorów bibliotekę w Europie (1592 r.) - 30.000 woluminów, a wydawane przez oleśnickie drukarnie książki (w języku niemieckim, łacińskim i - nade wszystko - polskim) docierają do elit całego, głównie protestanckiego, Śląska. Po śmierci Karola Fryderyka, ostatniego z rodu Podiebradów, księstwo oleśnickie wraz z małżeństwem córki Karola przeszło w 1647 r. pod panowanie wittenberskiego rodu Nemrodów. W 1792 r. ten sam sposób dostało się w ręce książąt brunszwickich. W 1730 r. wielki pożar zniszczył prawie całą zabudowę miasta, podobnie było w 1822 i 1823 roku. Około połowy XVIII w. miasto stało się ośrodkiem rzemieślniczej produkcji obuwniczej. Następne dwa stulecia to silny rozwój przedsiębiorstwa i skórnictwa. Po pożarach w 1822 i 1823 r. zlikwidowano cmentarze przykościelne i założono nowy za miastem. W 1844 r. umarł ostatni książę brunszwicki i miasto przeszło pod administrację pruską. Po 1900 r. wypełnił się zabudową obszar między miastem a dworcem kolejowym. Charakteru przemysłowego nabrała Oleśnica w roku 1913 wraz z rozpoczęciem działalności przez warsztaty naprawy taboru kolejowego (byłe ZNTK). Pierwsza wojna światowa nie wyrządziła miastu szkód. W latach 20 naszego wieku powstały duże osiedla mieszkaniowe na dawnych przedmieściach. W czasie działań wojennych II wojny światowej, w 1945 r. miasto uległo zniszczeniu w 70%. 1 stycznia 1962 roku w granicę miasta włączono dawną gromadę Rataje z wsiami Lucień i Rataje.

Ryc. 2. Fragment mapy topograficznej z 1912 r. przedstawiający zasięg zabudowy przedmieść wraz z dawnymi wsiami Lucień i Rataje w pocz. XX w.

b) Zabytki nieruchome i krajobraz kulturowy Gminy Miasta Oleśnicy.

Krajobraz kulturowy to przestrzeń ukształtowana działalnością człowieka, zawierającą wszystkie sfery oddziaływania i przekształcania naturalnej przestrzeni przyrodniczej. Jednymi z najbardziej istotnych składników krajobrazu kulturowego jest charakter sieci osadniczej i rodzaj zabudowy w obrębie wsi i miast. Zachowanie ładu przestrzennego, kreowanego często przez stulecia i tworzącego go układu istniejących budynków, założeń zieleni, kościołów i kaplic itp. powinno być jednym z priorytetów lokalnej społeczności. Podstawy obecnego krajobrazu kulturowego Gminy Miasta Oleśnicy, kształtowały się w okresie średniowiecza jako ośrodka miejskiego wraz z przedmieściami i dawnymi wsiami Lucień i Rataje. Od XIX w. przekształcenia gospodarcze i cywilizacyjne doprowadziły do zmian w budownictwie, głównie wiejskim, zastępując architekturę drewnianą, budynkami murowanymi i rozwijając zabudowę miejską i przedmieść. Wiele obiektów architektury zostało utraconych, szczególnie na terenie miasta, w którym zniszczeniu podczas II wojny światowej uległo blisko 70 % budynków w centrum. Druga połowa XX w. jest okresem, kiedy gwałtowne przemiany polityczno-gospodarczo-własnościowe prowadzą do powolnej degradacji zarówno wielu budynków jak i ukształtowanej w czasach wcześniejszych sieci osadniczej. Proces ten polegał głównie na niekontrolowanej przebudowie zachowanych zabytków oraz budowie nowych obiektów na obszarze miasta jak i w obrębie przedmieść, które tracą przez to swój pierwotny charakter, zarówno pod względem architektonicznym jak i planistycznym, często znacznie zmieniając kształtowany od setek lat krajobraz kulturowy.

Na obszarze Gminy Miasta Oleśnicy wyznaczono trzy strefy ochrony w tym ujęty w rejestrze zabytków historyczny ośrodek miasta, historyczny układ urbanistyczny wraz z przedmieściami, osiedlem Rataje i Lucień, oraz strefę ochrony archeologicznej tożsamą z granicami administracyjnymi miasta ujęte w wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków. Zasób zabytków nieruchomych tworzą różnego rodzaju budynki kubaturowe o zróżnicowanej architekturze i funkcji, w przeważającej mierze mieszkalnej i gospodarczej. Ewidencja zawiera również założenia zielni, ogrodzenia i bramy, budynki o charakterze przemysłowym, sakralnym, koszarowym i kaplice. Wykaz wszystkich obiektów ujęto w tabelach 1-4 na końcu opracowania.

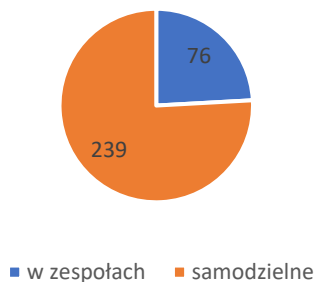
W ewidencji zabytków nieruchomych ujęto łącznie 313 obiektów³ z czego 32 jest wpisanych do rejestru zabytków. Jak przedstawia poniższa tabela i wykres, 76 obiektów (25%) zgrupowanych jest w 22 zespołach. Biorąc pod uwagę ich funkcję 23 stanowią budynki mieszkalne i mieszkalno-gospodarcze jest to 30 % zespołów. Zaznaczyć przy tym należy, iż większość z nich są to zespoły o charakterze wiejskich zabudowań zagrodowych składających się z budynku mieszkalnego bądź mieszkalno-gospodarczego i 1 lub 2 gospodarczych (obora, stodoła). Zlokalizowanych głównie w rejonie ul. Nowowiejskiej na terenie dawnej wsi Rataje, przyłączonej do Oleśnicy w 1961 r. Liczba tych obiektów wzrośnie zapewne o kilkanaście zespołów z obszaru dawnej wsi Lucień (osiedle). Resztę stanowią obiekty samodzielne z których 165 (69%) reprezentują budynki o funkcji mieszkalnej, pozostałe 31% pełnią inne funkcje.

Obiekty nieruchome w ewidencji GEZ i WEZ oraz rejestrze zabytków z obszaru gminy Oleśnica							
Miasto							
Obiekty	Łącznie	W zespołach (22)			Samodzielne		
Ilość	315	76	Funkcja		239	Funkcja	
Udział % w całości zespołu	100%	25,1%	Mieszkalna, mieszkalno-gospodarcza	23 30,3%	74,9%	Mieszkalna	165 69%
			Inna	54 69,7%		Inne	74 31%

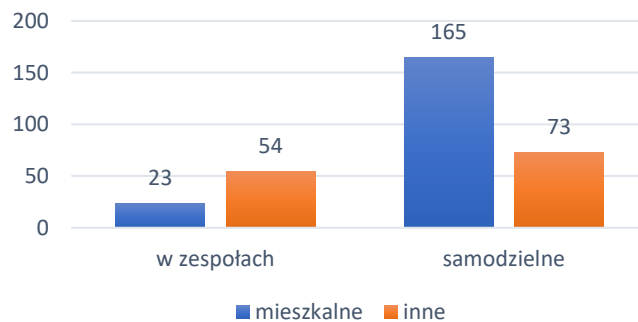
³ Zespół obiektów mieszkalnych i gospodarczych osiedla Lucień (dawna wieś Lucień) potraktowano jednostkowo choć jest to ok kilkunastu budynków, w większości w zespołach mieszkalno-gospodarczych ujętych ogólnie w WEZ i GEZ jako strefa ochrony układu urbanistycznego miasta wraz z przedmieściami. Wskazane jest przeprowadzenie inwentaryzacji zasobu w celu określenia dokładnej liczby i stanu zabytków.

Jak wynika z powyższego zestawienia większość obiektów w zespołach, bo blisko 70% ma funkcję inną niż mieszkalna. Są to głównie zespoły o charakterze sakralnym, przemysłowym, publicznym i w przypadku Oleśnicy militarnym czy też koszarowym. Do najcenniejszych należy zaliczyć zespół zamkowy Książąt Oleśnickich wraz z parkiem, dwa duże zespoły koszarowe na ul. Wileńskiej i Wojska Polskiego, zespół obwarowań miejskich, zespoły kościołów św. Jana Apostoła i Trójcy Świętej oraz zespół dworca kolejowego.

zabytki nieruchome

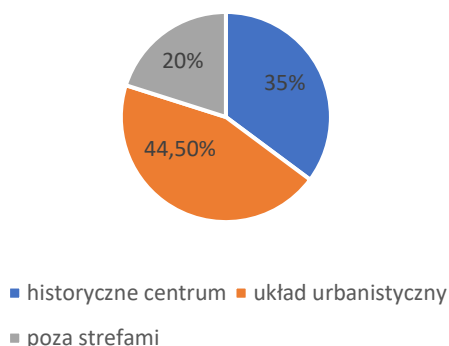
zabytki nieruchome wg funkcji

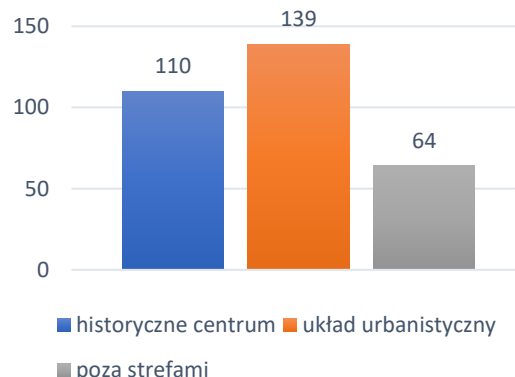
Obiekty samodzielne w przeważającej mierze pełnią funkcje mieszkalne (70%) są to obiekty zarówno wielorodzinne jak jednorodzinne tzw. wille. W mniejszym stopniu pojedyncze budowle o innym charakterze infrastrukturalnym (wiadukt, transformator), przemysłowym czy o funkcji publicznej (szkoły, poczta).

Analizując zabytki na terenie gminy należy zwrócić uwagę na ich lokalizację. Blisko 80% zabytków nieruchomych zlokalizowanych jest w dwóch strefach objętych ochroną konserwatorską. Jedna trzecia, bo 35% znajduje się w wpisanym do rejestru zabytków historycznym centrum miasta (jest to 110 obiektów), zaś 44,5% (139 obiektów) w strefie układu urbanistycznego miasta i przedmieść, jedynie co piąty 20% znajduje się poza strefami ochrony. Tak duży odsetek zabytków ewidencyjnych i rejestrowych ujętych w ramach szerszej strefowej ochrony można przyjąć z zadowoleniem. Rozpatrując lokalizację zabytków w strefach należy też uwzględnić ich różnorodność i podział funkcjonalny, co pomoże lepiej scharakteryzować krajobraz kulturowy.

udział procentowy zabytków w strefach

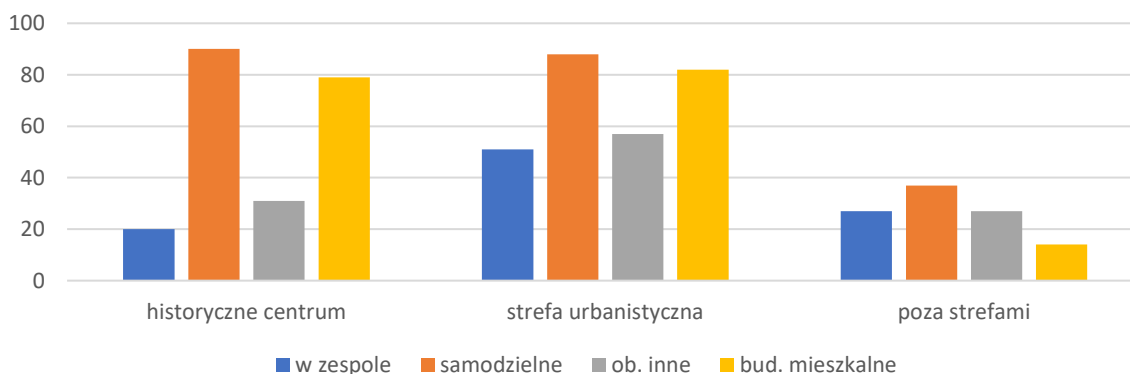
rozmieszczenie zabytków nieruchomych

W ścisłym centrum objętym ochroną w znacznej większości zlokalizowane są budynki samodzielne 82%, pozostałe 18% przypisane są do większych zespołów. Spośród nich największą grupę stanowią budynki mieszkalne 79% w większości są to kamienice śródmiejskie zlokalizowane w obrębie murów miejskich. Obiekty innego przeznaczenia, sakralne, rezydencjonalne i inne, ujęte są w większości w

zespoły. W strefie urbanistycznej również dominują budynki samodzielne (63%) mieszkalne stanowiące (60%) zasobu. W zespołach znajduje się 37% obiektów i są to głównie obiekty o innym przeznaczeniu niż mieszkalne. Poza strefami ochrony znajdują się w przewadze budynki inne niż mieszkalne (40%) zlokalizowane w zespołach i samodzielne. Udział ilościowy poszczególnych typów przedstawia wykres.

struktura obiektów zabytkowych w poszczególnych strefach

Jak można wywnioskować z przedstawionej powyżej krótkiej charakterystyki ilościowo-przestrzenno-funkcjonalnej zabytków „dawny” krajobraz kulturowy Gminy Miasta Oleśnicy przedstawia się zróżnicowanie. Centralnym obszarem kulturotwórczym jest strefa historycznego centrum miasta wpisana do rejestru zabytków, którą charakteryzuje zabudowa miejska z przewagą budynków mieszkalnych w formie dwu i trzykondygnacyjnych kamienic w zwartej zabudowie, często zdobionych detalem. Strefę to charakteryzuje zachowany pierwotny układ lokacyjny ulic z centralnym rynkiem i ratuszem, częściowo zachowanymi murami miejskimi z Basztą Bramną Wrocławską (pierwotnie Trzebnicką) i Basteją. Architektonicznie dominują nad miastem zespół zamku Książęcego wraz Kościołem pw. Św. Jana Apostoła, Baszta Wrocławska, kościół pw. NMP i św. Jerzego, oraz wieża Ratuszowa. Na południe i południowy wschód od historycznego centrum jest dawne przedmieście Oławskie (*Ohlauer Vorstadt*) i Namysłowskie (*Luisen Vorstadt*) z bardziej luźną zabudową w części kamieniczną wzdłuż drogi na Oławę, ale także jednorodzinna i willowa. Zlokalizowano tu też w XIX i XX w. gmachy użyteczności publicznej, pocztę (z 1896), szkołę (1911) oraz zakład karny. Ta część miasta jest też bardziej zielona, to tu znajdują się wzdłuż min. obecnych ulic Żeromskiego (*Holtei Str.*), Mickiewicza (*Friedrich Str.*), Słowackiego (*Kronproitzen Str.*) i Sienkiewicza (*Wilhelm Str.*) aleje lipowe ujęte w ewidencji parkowej. Dalej na południe w rejonie dworca kolejowego (zespół dworca kolejowego) znajdują się tereny przemysłowe min z Dawnym Zakładem Naprawczym Taboru Kolejowego przy ul. Moniuszki, którego część budynków ujętych zostało w ewidencji zabytków. Obecnie syndyk, będącego w upadłości zakładu znalazł nowego właściciela dla kompleksu niszczących budynków, co daje szansę na znalezienie im nowej użytecznej funkcji i uchroni przed dalszą degradacją.

Na wschód od centrum na dawnym przedmieściu Maryjnym (*Marien vorstadt*) zabudowa historyczna staje mniej intensywna. Tu zlokalizowane są cmentarze katolickie, komunalny i żołnierzy radzieckich. Dalej dominantą są dwa duże zachowane kompleksy koszarowe z kilkunastoma budynkami. Przy ul. Wojska Polskiego wpisany do rejestru zabytków zespół Koszarów Kawalerii (*Regimentu dragonów*) (tzw. czerwone koszały z końca XIX w.), i ujęty w ewidencji zespół koszarowy (*Regimentu Kawalerii*) składający się z 25 budynków przy ul. Wileńskiej tzw. białe koszały, wybudowane w latach 30-tych XX w. Tworzą one, zacierający się w wyniku zabudowy z okresu PRL, charakterystyczny dla II poł. XIX i I poł. XX kształt Oleśnicy jak miasta garnizonowego ze specyficznym koszarowym charakterem przedmieścia wschodniego (*Marien vorstadt*).

Na zachód i północ od miasta w rejonie dawnych wsi Lucień (*Leuchten*) i Rataje (*Rathe*) krajobraz kulturowy pierwotnie miał charakter wiejski z zabudową w typie zagrodowym z budynkami

mieszkalnymi i gospodarczymi tworzącymi zespoły funkcjonalne. Część z nich przetrwała wzdłuż ulicy Wielkopolnej na Ratajach i Wiejskiej w Lucieniu. Te dawne układy ruralistyczne są objęte ochroną w strefie układu urbanistycznego Oleśnicy i ujęte w ewidencji zabytków. Na południe od wsi Lucień znajduje osiedle domków jednorodzinnych wraz z budynkami gospodarczymi wybudowane w latach 20-tych XX w. Niestety postępująca zabudowa przedmieść znacznie zaburza pierwotny charakter tych osiedli.

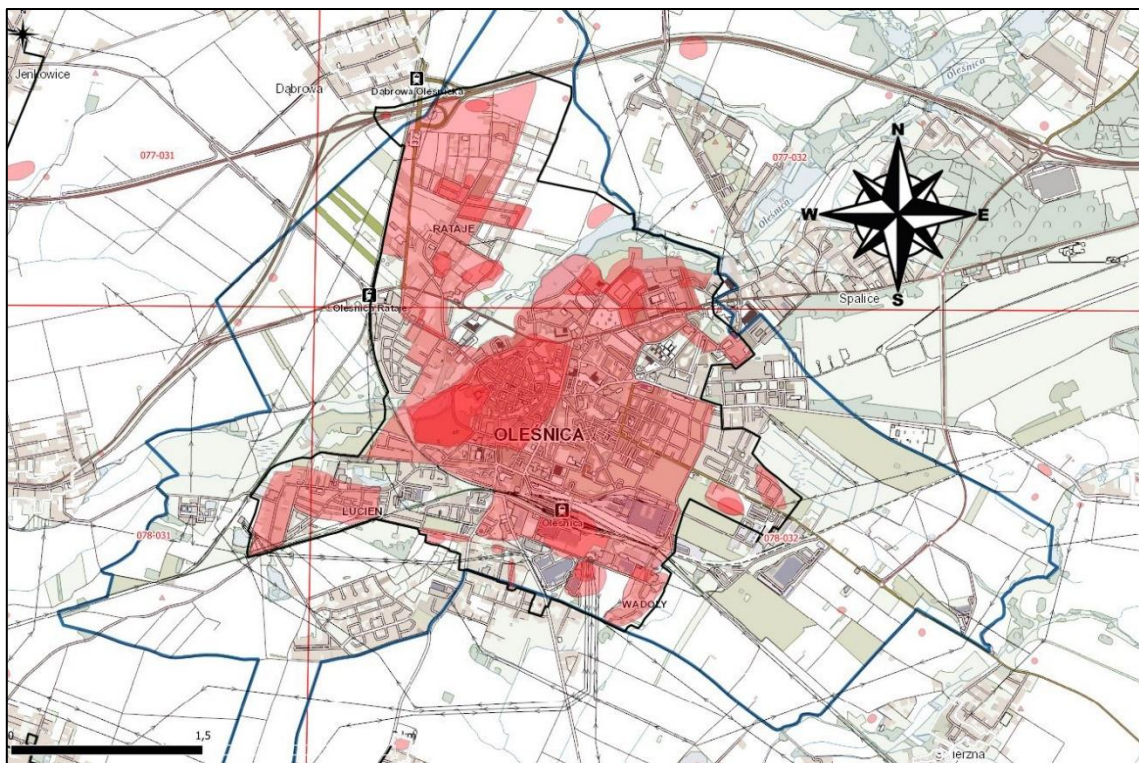
c) Zabytki ruchome

Z terenu Gminy Miasta Oleśnicy do rejestru zabytków ruchomych wpisano 444 obiekty. Głównie są to przedmioty o charakterze sakralnym stanowiące wyposażenie kościołów pw. Św. Trójcy i pw. Św. Jana Apostoła są to min. zespoły rzeźb ołtarze, ławki, obrazy, freski, elementy architektoniczne, ale i tak specyficzne jak zespół 239 woluminów biblioteki łańcuchowej dawnego kościoła ewangelickiego, jeden z nielicznych zachowanych obiektów tego typu w Europie. Jednym z większych zespołów są elementy i przedmioty związane z zamkiem Książęcym min. zespół portali zamkowych, kraty okienne płaskorzeźby czy stropy zamkowe. Jednymi z ciekawszych zespołów zabytków ruchomych jest kolekcja lamp znajdująca się w rękach prywatnych, oraz wyposażenie szkoły (obecne LO nr I), czy też wyposażenie gabinetu prezesa sądu rejonowego. Listę zabytków ruchomych wraz z nr i datą wpisu do rejestru umieszczono w tabeli nr 2.

d) Zabytki archeologiczne

Gmina położona jest na styku czterech obszarów wyznaczonych w ramach Archeologicznego Zdjęcia Polski (AZP) 077-031, 077-032, 078-031 i 078-032. Ten ostatni obejmuje największy obszar gminy. Według danych zawartych w zbiorze AZP na terenie Gminy Miasta Oleśnicy zlokalizowanych jest 50 stanowisk archeologicznych⁴. Wszystkie ujęte są w ewidencji zabytków. Do najważniejszych należą wielkoobszarowe stanowiska pokrywające blisko połowę powierzchni gminy. Są to stanowisko archeologiczne Oleśnica st. 3 (AZP 78-32/27/3) wyznaczone dla miasta z zespołem zamkowo-pałacowym z przedmieściami *Marien Vorst.*, *Neusorge*, *Louisen Vorst.*, *Breslauer Vorst.*, *Trebnitzer Vorst.*, *Ochlauer Vorst.*; Oleśnica st. 32 (AZP 78-32/2/32) zespół zamkowy wraz z parkiem, Oleśnica - Rataje st. 21 (AZP 77-32/39/21) i Oleśnica -Rataje st. 43 (AZP 78-32/55/43) wyznaczone dla osady służebnej Rataje *Rathai* i folwarku, raz stanowisko Oleśnica-Lucień st. 8 (AZP 78-31/55/8) wyznaczone dla dawnej wsi Lucień (*Leutchen*). To właśnie na obszarze tych stanowisk obejmujących obszary historycznej zabudowy miasta i przedmieść prowadzone są regularnie badania archeologiczne w związku z inwestycjami, przynosząc wciąż nowe znaleziska poszerzające wiedzę o dawnej Oleśnicy. Pozostałe stanowiska archeologiczne, w większości zostały funkcjonalnie określone jako ślady osadnicze i osady a także cmentarzyska i cmentarze. Najwięcej jest datowanych na okres od średniowiecza do nowożytności. Najwcześniej datowane stanowiska na neolit i epokę kamienia są znaleziskami luźnymi bez szerszego kontekstu i wskazują, że już w tym okresie społeczności ludzkie penetrowały teren gminy. Liczniej reprezentowane są stanowiska z okresu epoki brązu, żelaza i okresu wpływów rzymskich. Reprezentują one min kulturę łużycką i przeworską. W Wojewódzkiej i Gminnej Ewidencji Zabytków zdefiniowano także obszar ochrony archeologicznej (WEZ) (na mapie oznaczana czarną linią). Obszar ochrony archeologicznej wyznaczono też w Studium kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasta Oleśnicy, gdzie strefą OW objęto obszar w granicach opracowania studium. W obu tych strefach obowiązuje w przypadku prac ziemnych przeprowadzenie badań archeologicznych.

⁴ Ze względu na duże obszarowo stanowiska wyznaczone dla układu urbanistycznego miasta wraz z przedmieściami Lucień i Rataje w ramach jednego stanowiska utworzono wiele kart o tych samych numerach które pokrywają się. Kart AZP łącznie jest 59.

Mapa 1. Mapa ukazująca pokrycie gminy stanowiskami archeologicznymi wg danych AZP. Kolorem czerwonym oznaczono obszary stanowisk archeologicznych; kolorem niebieskim granice administracyjne Oleśnicy, kolorem czarnym strefę (WEZ) ochrony archeologicznej

7. Zabytki o najwyższym znaczeniu dla gminy.

Do zabytków o najwyższym znaczeniu dla Gminy Miasta Oleśnicy ze względu ich wartość historyczną architektoniczną i kulturową można zaliczyć kilkanaście zabytków. Są to obiekty nierozzerwanie kojarzone z miastem i jego historią, tworzące podstawę przestrzeni urbanistycznej i są dominantą krajobrazu kulturowego gminy. Tym samym stymulują identyfikację mieszkańców z miastem a także są wartościowym obiektem turystycznym i kulturowym. Do takich należy zaliczyć:

- historyczny ośrodek miasta (tj. układ urbanistyczny wraz z archeologicznymi nawarstwieniami);
- zespół obwarowań miejskich z basteją i bramą wrocławską;
- zamek książęcy, z historycznym wyposażeniem i wystrojem wraz zagospodarowaniem i relikdami w warstwie podziemnej w tym z dawnym grodziskiem oraz parkiem zamkowym;
- kościół parafialny p.w. św. Jana Apostoła, wraz z historycznym wyposażeniem i wystrojem;
- kościół pomocniczy p.w. św. Trójcy, wraz z historycznym wyposażeniem i wystrojem;
- kościół prawosławny Zaśnięcia NMP i św. Jerzego, wraz z historycznym wyposażeniem i wystrojem;
- kościół ewangelicki p.w. Zbawiciela (dawna synagoga), wraz z wyposażeniem i wystrojem;
- ratusz, wraz z historycznym wyposażeniem i wystrojem;
- budynek liceum i gimnazjum przy ul. Słowackiego, wraz z historycznym wyposażeniem i wystrojem;
- zespół dawnych koszar przy ul. Wojska Polskiego, wraz z sąsiednim byłym kasynem oficerskim;
- zespół koszarowy przy ul. Wileńskiej;

8. Ocena stanu dziedzictwa i krajobrazu kulturowego Gminy Miasta Oleśnicy.

Kondycja zabytków na terenie gminy jest zróżnicowana i większości satysfakcjonująca. W zasobie znajdują się obiekty dopiero co zrewitalizowane, posiadające nowe funkcje, które gwarantują ich przydatność, a więc ciągłe użytkowanie. Są też takie które wymagają interwencji ze względu na ich stan techniczny i wizualny. Na sytuację taką wpływa wiele czynników. Są to między innymi: struktura własności, zamożność właściciela/li, ich świadomość wartości dziedzictwa i środowiska kulturowego,

czy dostęp do ewentualnych środków na utrzymanie obiektu itp. Chcąc podsumować w skrócie stan zabytków gminy, należy zauważyć, że w najlepszym stanie pozostają obiekty architektury sakralnej w większości wpisane do rejestru zabytków. Są one użytkowane zgodnie z ich pierwotnym przeznaczeniem, sukcesywnie remontowane i nie tracą swoich pierwotnych walorów architektonicznych. W miarę dobrze przedstawia się stan zabytkowych obiektów w historycznym centrum miasta, gdzie dominują wciąż użytkowane budynki mieszkalne o zachowanym charakterze funkcjonalnym. Poddawane są one sukcesywnie remontom oraz pracom rewitalizacyjnym. Podobnie za zadowalający należy uznać stan zachowanych obwarowań miejskich które nie pełniąc już swojej pierwotnej funkcji, są pod stałą opieką gminy i nie grozi im dalsza degradacja. Także zabytkowe dawne obiekty użyteczności publicznej jak sąd rejonowy, szkoły, poczta czy też koszary przy ul. Wileńskiej są użytkowane wciąż zgodnie z ich pierwotną funkcją. Część dawnych budynków publicznych z powodzeniem dostosowano do nowych zadań przekształcając je w obiekty mieszkalne czy usługowe i pozostają one pod opieką właścicieli w związku z czym ich stan jest zadowalający. Niechlubnym przykładem może tu być budynek nr 3 (d. budynek administracyjny) i stołówka z kuchnią w dawnych koszarach przy ul. Wojska Polskiego 54, oba wpisane do rejestru zabytków, które częściowo uległy spaleni w 2012 roku i do tej pory pomimo starań nie udaje się zmusić właściciela do podjęcia działań zmierzających do jego odbudowy i popadają w ruinę. Trochę inaczej przedstawia się kwestia budynków gospodarczych, w szczególności pokoszarowych, które zaadoptowano do nowych działalności głównie handlowej i usługowo-magazynowej, co sprzyja ich zachowaniu i w zasadzie pozostają w zadowalającym stanie technicznym. Problemem są częste w takich przypadkach podziały nieruchomości co zaburza nie tylko ich pierwotny wizualny charakter, ale może prowadzić do postępującej degradacji technicznej ich części ze względu na utrudnione przeprowadzenie ich kompleksowych remontów. Za zadowalający należy uznać stan zamku książęcego wraz z parkiem, będący wizytówką miasta. Budynek obecnie użytkowany przez OHP jest sukcesywnie remontowany i zabezpieczany przed degradacją przy stałym wsparciu gminy. Inaczej przedstawia się stan obiektów na terenach wiejskich Lucień i Rataje przyłączonych do miasta. O ile budynki mieszkalne, często wizualnie pozostawiają wiele do życzenia to ich stan techniczny jest w miarę zadowalający i można spodziewać się, że będzie się poprawiał. Gorzej wygląda sytuacja zabudowań gospodarskich. Zmiana struktury rolnictwa postępująca od końca XX w. Pozbawiła je ich pierwotnej funkcji. Nieużywane i nie remontowane, często popadają w ruinę. Jednym z głównych sposobów przywrócenia ich do życia powinno być znalezienie im innych funkcji użytkowych, co dałoby impuls do ich zabezpieczenia, utrzymania i rewitalizacji. Podobnie rysuje się sytuacja budynków przemysłowych, usługowych i o innych funkcjach niż mieszkalna, które jednak częściej znajdują nowe przeznaczenie niż stodoły i obory (przykładam niech będzie planowane ulokowanie instytucji gminnych w budynku dworca PKP, czy adaptacja baszty wrocławskiej) i istnieje realna szansa na ich zachowanie. Podobnie sytuacja kształtuje się z dawnym zakładem ZNTK przy ul. Moniuszki, którego syndyk znalazł nowego właściciela co miejmy nadzieję przyczyni się do zachowania i poprawy stanu kompleksu obiektów przemysłowych. Pomimo znacznych zniszczeń jakich doznało miasto podczas wojny wiele elementów zabytkowych krajobrazu kulturowego przetrwało. W historycznym centrum miasta i przedmieściach zachowało się wiele zabytkowych budynków i pierwotny układ ulic. Dzięki min. podejmowanym od lat staraniom władz miasta, które należy ocenić wysoko i pozytywnie, większość zasobu zabytkowego jest w dobrym stanie i sukcesywnie ulega poprawie. Za mankament należy uznać niedostateczne pokrycie gminy planami miejscowego zagospodarowania, aczkolwiek sytuacja z roku na rok ulega poprawie i przyjmowane są nowe plany na podstawie studium kierunków i zagospodarowania, w którym zapisy dotyczące ochrony nad zabytkami można uznać za wysoce wspierające ochronę krajobrazu kulturowego i zabytków. Jednym z większych problemów pozostaje dysharmonizująca zabudowa centrum i przedmieść powstała w okresie PRL w miejscu nieistniejących budynków. Szczególnie widoczne jest to w historycznym centrum na przykładzie pawilonu w północnowschodniej pierzei Rynku czy kwartale ulic Łużyckiej i Rycerskiej. Problem ten dostrzegają władze, wprowadzając odpowiednie założenia w programie rewitalizacji miasta i studium zagospodarowania mające na celu zastąpienie ich budynkami nawiązującymi do zabudowy historycznej. Proces ten niestety będzie długotrwały i trudny do realizacji, ale pozostaje jednym z długofalowych celów w rozwoju miasta i jest

konsekwentnie realizowany. Nie mniejszym mankamentem w krajobrazie kulturowym jest współczesna zabudowa wiejskich przedmieść Lucień i Rataje, w wyniku czego tracą one swój pierwotny wiejski charakter.

Podsumowując stan zabytków i krajobrazu kulturowego gminy należy określić jako zadowalający. Poza nielicznymi wyjątkami, budowle zabytkowe są w dobrym lub bardzo dobrym stanie, są objęte opieką i stałym monitoringiem. Sukcesywnie remontowane poprawiają swój stan techniczny i wizualny co daje nadzieję na ich zachowanie. Władze gminy zdają sobie sprawę z walorów i wartości zasobu zabytkowego i dążą do poprawy jego stanu przez podejmowane działania na rzecz jego zachowania i popularyzacji. Należy też pamiętać, że procesy rewitalizacji jak i degradacji zabytków postępują w sposób ciągły, dlatego konieczne jest okresowe wykonywanie audytów stanu zabytków z terenu gminy.

9. Założenia programowe gminnego programu opieki nad zabytkami.

Gmina Miasta Oleśnicy od lat podejmuje szereg działań związanych z szeroko pojętą ochroną zabytków, przestrzeni kulturowej oraz ich promocji. W ramach możliwości administracyjnych i finansowych dotuje i wspiera właścicieli zabytków w ich bieżącym utrzymaniu oraz podejmuje inicjatywy w celu promocji i edukacji w zakresie gminnego dziedzictwa kulturowego.

W latach 2021-2024 na ochronę zabytków udzielono dotacji z budżetu gminy na łączną sumę 1.343.696,00 zł w ramach działań bieżących i cyklicznych działań budżetowych.

Gmina corocznie udziela dotacji na roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru na podstawie uchwały nr XXII/184/04 Rady Miasta Oleśnicy z dnia 30 września 2004 r. Corocznie również zabezpiecza fundusze na renowację i utrzymanie murów miejskich. Przyznaje także nagrody za osiągnięcia w dziedzinie upowszechniania i ochrony dóbr kultury materialnej Miasta Oleśnicy na podstawie uchwały Rady Miasta Oleśnicy z dnia 29 czerwca 2007 r. Nagrody przyznawane są właścicielom, współwłaścicielom albo wspólnotom mieszkaniowym, posiadającym budynki niewpisane do rejestru zabytków, które ze względu na swe położenie, elementy i detale architektoniczne oraz historię ich użytkowania stanowią cenny obiekt kultury materialnej Miasta Oleśnicy, wart podkreślenia, upowszechnienia i ochrony. Podstawą przyznania nagród są szczególne osiągnięcia remontowe lub modernizacyjne o istotnym znaczeniu dla ekspozycji budynków, o których mowa powyżej, stanowiących element kultury materialnej Miasta Oleśnicy. Zestawienie kosztów poniesionych przez gminę wraz z dotacjami celowymi przedstawiono w tabeli 1. Działania te będą kontynuowane w latach kolejnych. Należy przyjąć więc, że w okresie obowiązywania niniejszego Programu Opieki nad zabytkami w kolejnych latach w budżecie gminy zostaną zaplanowane kwoty na podobnym poziomie.

Warto zaznaczyć też, że względu, iż większość obszaru gminy znajduje się w strefie obserwacji archeologicznej, gmina bezpośrednio bądź pośrednio ponosi koszty badań archeologicznych związanych z pracami ziemnymi przy inwestycjach przez siebie realizowanych.

rok	łącznie wydatki z budżetu Gminy	Dotacja na zabytki rejestrowe	Nagroda za ochronę dóbr kultury	Inne min: renowacja murów miejskich	Inne działania związane z dziedzic. kulturowym	Dotacje zewnętrzne	Suma Wydatków na zabytki
2021	482 676,64	138 564,64	45 000,00	210 100,00	89 012,00	80 000,00	562 676,64
2022	256 120,00	120 000,00	62 500,00	31 020,00	42 600,00	-	256 120,00
2023	227 400,00	153 000,00	35 500,00	38 900,00	-	-	227 400,00
2024	377 500,00	210 000,00	62 500,00	50 000,00	55 000,00	1 211 552,00	1 589 052,00
suma	1 343 696,00	621 564,64	205 500,00	330 020,00	186 612,00	1 291 552,00	2 635 248,64

Tabela. 1. Zestawienie wydatków na ochronę zabytków i krajobrazu kulturowego poniesionych przez gminę w latach 2021-2024. Przedstawiono jedynie pozycje cykliczne związane z wydatkami z budżetu gminy (wraz z dotacjami) dotyczące stricte zabytków nieruchomych. Nie uwzględniono kosztów działań związanych z edukacją, promocją i popularyzacją wartości dziedzictwa kulturowego realizowanych głównie przez jednostki budżetowe gminy. Źródło: Na podstawie sprawozdań z realizacji budżetu gminy za lata 2021-2024.

Celem Programu Opieki nad zabytkami na lata 2025-2028 jest wskazanie działań mających za zadanie utrzymanie i poprawę stanu obiektów zabytkowych, ale także ochronę dziedzictwa i krajobrazu kulturowego w dążeniu do budowania tożsamości regionalnej, jak również promowanie lokalnego dorobku kulturowego wśród mieszkańców gminy oraz turystów. Wyznaczono w programie dwa zasadnicze cele, w których określono priorytety, w ramach których wyznaczono kierunki działań i skonkretyzowano zadania planowane do realizacji w okresie obowiązywania programu:

Cel 1 – Ochrona dziedzictwa materialnego i krajobrazu kulturowego gminy jako elementu przestrzeni kształtującej jakość życia mieszkańców i atrakcyjność turystyczną gminy. Obejmuje on zadania związane z fizycznymi działaniami dotyczącymi zachowania i poprawy stanu obiektów zabytkowych oraz stref objętych ochroną konserwatorską. Są to w szczególności remonty i renowacje budynków, infrastruktury miejskiej, terenów zieleni komponowanej objętej ochroną konserwatorską a także zabezpieczenie przed zniszczeniem i degradacją zabytków. Również działania polegające na zwiększeniu atrakcyjności zabytków uznano za jeden z priorytetów.

Cel 2 – Budowanie świadomości społecznej dotyczącej wartości dziedzictwa kulturowego poprzez działania edukacyjne, informacyjne, popularyzatorskie i promocyjne wpływające na pozytywne postrzeganie zasobu kulturowego gminy. Osiągnięcie tego celu planowane jest poprzez wszelkiego rodzaju przedsięwzięcia miękkie bez bezpośredniej ingerencji w zasób zabytkowy gminy. Realizowane będą głównie przez jednostki budżetowe gminy i polegają na organizacji wydarzeń kulturalnych o charakterze lokalnym i ponadregionalnym, działalności wystawienniczej i wydawniczej dotyczącej historii i zabytków gminy oraz promocji.

Wyszczególnienie zadań, które podejmowane będą w realizacji założonych celów, ramach kierunków działań i priorytetów przedstawiano w formie tabelarycznej poniżej.

Użyte skróty:

WEZ	–	Wojewódzka Ewidencja Zabytków
GEZ	–	Gminna Ewidencja Zabytków
RZ	–	Rejestr Zabytków
MOKiS	–	Miejski Ośrodek Kultury i Sztuki

Cel 1 Ochrona dziedzictwa materialnego i krajobrazu kulturowego gminy jako elementu przestrzeni kształtującej jakość życia mieszkańców i atrakcyjność turystyczną gminy				
Priorytet		Kierunek Działań		Zadanie
1.1	Zahamowanie procesu degradacji zabytków i krajobrazu kulturowego, oraz działania w celu doprowadzenia do poprawy stanu ich zachowania.	1.1.1	Prace remontowo – konserwatorskie przy obiektach zabytkowych.	- Kamienica rynek nr 37 – ujęta w WEZ i GEZ - <i>remont dachu oraz renowacja elewacji.</i> - Kamienica rynek nr 48 - wpisana w RZ - <i>remont i renowacja elewacji.</i> - Budynek przy ul. Lwowskiej 3 - w obszarze historycznego ośrodka miasta - <i>remont elewacji od strony ul. Kilińskiego.</i> - Budynek przy ul. Leśna 11-12, ujęty w WEZ i GEZ - <i>remont ogrodzenia posesji.</i> - Budynek przy ul. Jerzego Bocka 3-4, w strefie historycznego układu urbanistycznego - <i>remont dachu.</i> - Budynek przy ul. Wojska Polskiego 53, koszary regimentu dragonów nr 4 – wpisany w RZ – <i>remont dachu.</i> - Budynek przy ul. Wojska Polskiego 13, dawny hotel robotniczy, obecnie obiekt użyteczności publicznej PUP, ZBK i Bank, ujęty w WEZ i GEZ - <i>modernizacja budynku.</i> - Budynek przy ul. Wojska Polskiego 52a, koszary regimentu dragonów nr 5, wpisany do RZ - <i>remont ogrodzenia (muru), izolacja fundamentów, wykonanie studzienki odwadniającej w pomieszczeniu piwnicy.</i> - Budynek przy ul. Reja 10, biblioteka miejska (dawny hotel dworcowy), ujęty w WEZ i GEZ – <i>planowany remont elewacji, stolarki okiennej i drzwiowej oraz adaptacja poddasza na cele biblioteczne.</i> - Budynek przy ul. Reja 13, budynek mieszkalny, ujęty w WEZ i GEZ - <i>osuszanie budynku.</i> - Budynek przy ul. Reja 14, budynek mieszkalny, ujęty w WEZ i GEZ - <i>remont dachu oraz elewacji.</i> - Budynek przy ul. Wiejskiej 15 – budynek mieszkalny, ujęty w WEZ i GEZ - <i>remont dachu.</i>

			• Zamek Książąt Oleśnickich, wpisany do RZ – <i>remont i konserwacja figury Tarczownika w kluczu bramy północnej zamku.</i> • Zamek Książąt Oleśnickich, wpisany do RZ - <i>kontynuacja remontu dachu w segmencie D i D2 zamku.</i> • Zamek Książąt Oleśnickich, wpisany do RZ - <i>wymiana i remont okien w budynku zamku.</i> • Brama Wrocławska, wpisana do RZ - <i>naprawa tynków zewnętrznych na najwyższym poziomie obiektu, usunięcie uszkodzonych elementów muru, uzupełnienie brakujących cegieł, zabezpieczenie muru środkami impregnującymi,</i> • Brama Wrocławska fragment obwarowań miejskich, wpisana do RZ - <i>izolacja przeciwwilgociowa muru od strony ul. Rzemieślniczej.</i> • Ul. Matejki 18, nawa boczna kościoła pw. św. Jerzego, wpisany do RZ, użytkowany przez MOKiS – <i>remont budynku w celu adaptacji na obiekt użyteczności publicznej min: pokrycia dachu, elewacji oraz montaż instalacji sanitarnej, grzewczej, gazowej i elektrycznej.</i> • ul. Matejki 20, Cerkiew Najświętszej Marii Panny, wpisany do RZ, kontynuacja remontu dzięki środkom z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków „Polski Ład” - <i>remont murów, dekoracji elewacji i części wieży.</i> • Remont Dworca Kolejowego należącego do PKP Nieruchomości. Do dyspozycji gminy zostanie przekazana część pomieszczeń w których powstaną pomieszczenia użyteczności publicznej nadając tym samym nową, dodatkową funkcjonalność zabytkowemu obiektowi. • Kontynuacja działań konserwacyjnych murów obronnych – wpisane do RZ - <i>polegająca na czyszczeniu muru z roślinności, odgrzybianiu i likwidacji „graffiti” itp.</i> • Remont murów obronnych – wpisane do RZ – realizacja kolejnego etapu zgodnie z pozwoleniem na budowę: <i>przebudowania fragmentów korony wraz z uzupełnieniem spoin oraz uzupełnieniem brakujących cegieł w przyporach wzdłuż ul. Sinapiusa i Rzemieślniczej i fragmentu za ul. Bocianią.</i>
	1.1.2	Rewaloryzacja, remonty i inwestycje w przestrzeni kulturowej oraz w obrębie obszarów zabytkowych z uwzględnieniem zasad	• Remont ul. Mikołajczyka od ul. Wrocławskiej do Wojska Polskiego - w strefie ochrony archeologicznej oraz historycznym układzie urbanistycznym przedmieścia Rataje. • Przebudowa ul. Limanowskiego w strefie ochrony archeologicznej.

			ochrony dziedzictwa kulturowego.	- Przebudowa ul. Kazimierza Wielkiego w związku z budową przedszkola w strefie historycznego układu urbanistycznego. - Przebudowa ul. Spacerowej od ul. Wojska Polskiego. W historycznym układzie urbanistycznym. - Ul. Matejki 18 (nawa boczna kościoła pw. św. Jerzego), wpisany do RZ, w strefie historycznego ośrodka miasta - <i>odwodnienie terenu pomiędzy północnozachodnią stroną kościoła a murami obronnymi.</i> - Ul. Matejki 18 (nawa boczna kościoła pw. w. Jerzego), wpisany do RZ, w strefie historycznego ośrodka miasta - <i>skomunikowanie wejścia do kościoła od strony ul. Matejki oraz wykonanie placu z kostki brukowej przed wejściem do obiektu.</i>
		1.1.3	Zabezpieczenie obiektów zabytkowych przed degradacją, pożarem, kradzieżą i zniszczeniem.	- Dokończenie remontu instalacji systemu przeciwpożarowego w Zamku Książąt Oleśnickich. - Ul. Matejki 18 (nawa boczna kościoła pw. św. Jerzego), wpisany do RZ, w strefie historycznego ośrodka miasta – montaż instalacji przeciwpożarowej i odgromowej. - Opracowanie zasad wsparcia finansowego przez gminę prac konserwacyjnych i zabezpieczających dla zabytków ruchomych, zabytków archeologicznych, relikwii archeologicznych i architektonicznych odkrywanych na obszarze gminy.
		1.1.4	Rewaloryzacja i utrzymanie zespołów zabytkowej zieleni.	- Rewaloryzacja terenu po dawnym cmentarzu ewangelickim przy ul. Wielkopolnej w dzielnicy Rataje, ujęty w WEZ i GEZ. - Rewaloryzacja terenu po dawnym cmentarzu ewangelickim gminy Lucień przy ul. Wiejskiej. - Prace porządkowe (utrzymaniowe) terenu parku książąt Oleśnickich, wpisany do RZ. - Inwentaryzacja i określenie kondycji alei lipowej w ciągu ulic Wałowej i Wały Jagiellońskie, ujęta w WEZ (Ewidencja Parkowa). - Inwentaryzacja określenie stanu alei lipowych na ul. Słowackiego, Żeromskiego, Mickiewicza i Kilińskiego, ujęte w WEZ (Ewidencja Parkowa).
1.2	Działania zwiększające atrakcyjność zasobu zabytkowego.	1.2.1	Poprawa walorów wizualnych obiektów i obszarów zabytkowych.	- Iluminacja najcenniejszych zabytków - „dom wdów” obecnie szkoła muzyczna ul. Matejki 19. - Opracowanie koncepcji zwiększenia atrakcyjności wizualnej zachowanych fragmentów murów miejskich.

				• Określenie zasad i konsekwentne ich wdrażanie w zakresie umieszczania szyldów i reklam na obiektach zabytkowych i obszarach ochrony konserwatorskiej. • Opracowanie projektu rewaloryzacji oraz realizacja (w nawiązaniu do historycznych) nawierzchni ulic i ciągów pieszych w obrębie zabytkowych przedmieść i centrum miasta. • Popularyzacja dobrych realizacji konserwatorskich i budowlanych przy zabytkach, popularyzacja dobrych praktyk projektowych przy zabytkach, a także zagospodarowaniu obszarów oraz terenów cennych kulturowo, przyrodniczo - coroczne nagrody finansowe za osiągnięcia w dziedzinie upowszechniania i ochrony kultury materialnej Gminy Miasta Oleśnicy.
		1.2.2	Utrzymanie stanu zasobów zabytkowych.	• Bieżące prace porządkowe przy zabytkach i obszarach zabytkowych. • Monitoring stanu zabytków z terenu gminy. • Współpraca z WUOZ we Wrocławiu. • Podejmowanie interwencji, zgodnie z regulacjami prawnymi, w przypadku udokumentowania zagrożenia dla zabytku. • Zainicjowanie prac koncepcyjnych nad stworzeniem w ramach jednostki muzealnej miejsca i warunków dla przechowywania zabytków archeologicznych odkrywanych w regionie.
CEL 2 Budowanie świadomości społecznej dotyczącej wartości dziedzictwa kulturowego poprzez działania edukacyjne, informacyjne, popularyzatorskie i promocyjne mające wpływ na pozytywne postrzeganie zasobu zabytkowego i kulturowego gminy.				
Priorytet		Kierunek Działań		Zadanie
2.1	Zwiększenie poziomu świadomości dotyczącej wartości kulturotwórczej zabytków, dziedzictwa i krajobrazu kulturowego.	2.1.1	Działania edukacyjne.	• MOKiS – inicjowanie przedsięwzięć edukacyjnych oraz kontynuacja prowadzonej dotychczas działalności: min: - Oleśnicki Dom Spotkań z Historią organizuje cykliczne wydarzenia: „Spacery po Oleśnicy z przewodnikiem”; "O czym mówią mury historia Oleśnicy opowiedziana poprzez zabytki” – oprowadzanie zabytkoznawcze; Europejska Noc Muzeów; wystawy regionalistów, wystawy dotyczące historii najnowszej. - Galeria Brama Wrocławska organizuje min: wystawy prac lokalnych artystów, wystawy fotograficzne i historyczne. • Wprowadzenie i upowszechnienie tematyki ochrony dziedzictwa kulturowego do systemu edukacji przedszkolnej i szkolnej poprzez organizowanie i wspieranie

2.2	Promocja walorów zabytkowych gminy.			zajęć. Realizowane przez przedszkola, szkoły podstawowe, ponadpodstawowe w współpracy z Zespołem Oświaty Samorządowej Gminy Miasta Oleśnicy oraz MOKiS. • Inicjowanie i organizowanie obchodów Europejskich Dni Dziedzictwa.
		2.1.2	Działania popularyzatorskie.	• Opracowanie szlaków turystycznych (pieszych, rowerowych, konnych i samochodowych) wykorzystujących walory dziedzictwa kulturowego – Wydział Promocji). • Opracowanie tablic informacyjnych o obiektach zabytkowych. (Wydział Promocji).
		2.2.1	Zwiększenie dostępności zabytków.	• Sporządzenie audytu dostępności miejsc cennych zabytkowo i kulturowo dla osób niepełnosprawnych. • Podjęcie działań w celu zwiększenia ich dostępności. Opracowanie koncepcji dla poszczególnych zabytków.
		2.2.2	Promocja zabytków, historii i kultury gminy.	• Działania promocyjne podejmowane przez wydział promocji gminy oraz MOKiS i Bibliotekę publiczną - publikacja wydawnictw promocyjnych o tematyce kulturalnej i historycznej. - publikacja folderów i przewodników po mieście - kontynuacja publikacji internetowej „spacerownik” - kontynuacja zamieszczania filmów i informacji o najważniejszych zabytkach na stronach Urzędu Gminy i Miasta. • Budowa ścieżki rowerowej „Trasa Kamienna” jako część Dolnośląskiej Cyklostrady. Trasa przebiegać będzie od węzła S8 Oleśnica Zachód wzdłuż ul. Dobroszyckiej, Wrocławskiej, przez teren Podzamcza i Park Księżąt Śląskich, ul. Wały Jagiellońskie, Wiejską, a kończy się na południowo-zachodniej granicy miasta wzdłuż drogi do Nieciszowa. Planowane jest ustawienie tablic informacyjnych o historii i zabytkach Oleśnicy.
		2.2.3	Organizacja wydarzeń o charakterze ponadregionalnym.	• Organizacji festiwalu Cyrkowo-Artystycznego OFCA – kontynuacja. • Organizacja corocznego wydarzenia „Noc Muzeów” przez MOKiS.

10. Instrumentarium realizacji programu opieki nad zabytkami.

Opisane wyżej działania, które gmina zamierza wykonać w okresie obowiązywania niniejszego programu, realizowane będą za pomocą instrumentów prawnych, finansowych, koordynacji i kontrolnych

instrumentów prawnych – wynikających z przepisów ustawowych, obejmujących między innymi uchwalanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Instrumenty te zostały przez gminę w większej mierze utworzone. Ustanowione warunki zagospodarowania przestrzennego skutecznie chronią zabytki, ich substancje, otoczenie i warunki ekspozycyjne. Zasady i warunki dla nowych inwestycji przy zabytkach są w wielu planach określone ze szczegółami, a wymóg konsultacji zamierzeń lub uzyskania pozwoleń konserwatorskich przy inwestycjach na obszarach i obiektach objętych ochroną jest gwarancją zachowania walorów zabytkowych i historycznych przestrzeni kulturowej.

instrumentów finansowych – obejmujących między innymi finansowanie prac konserwatorskich i remontowych przy obiektach zabytkowych będących własnością Gminy poprzez zapewnienie środków finansowych w kolejnych budżetach gminy. Zakłada się też w miarę możliwości korzystanie z środków zewnętrznych, lokalnych, krajowych i wojewódzkich uwzględniając też finansowanie z funduszy europejskich oraz dotacje, subwencje, dofinansowania z innych programów. Zadanie będzie realizowane przez wydział finansowy Gminy. Środki te i instrumenty gmina dotąd sprawnie zabezpieczała, pozyskiwała i przekazywała, co będzie kontynuowane również w latach obowiązywania niniejszego programu.

instrumentów koordynacji – obejmujących między innymi realizację projektów i programów dotyczących ochrony dziedzictwa kulturowego zapisanych w wojewódzkich, powiatowych i gminnych strategiach. Także koordynowanie zadań z gminami sąsiednimi, ośrodkami naukowymi i akademickimi, związkami wyznaniowymi, społecznością lokalną i organizacjami NGO w zakresie ochrony i opieki nad zabytkami. Ponad wszystkie powyższe również konkordancja i uzgodnienia zamierzeń związanych z fizyczną ingerencją w zasób zabytkowy z Wojewódzkim Urzędem Ochrony Zabytków.

instrumentów społecznych – obejmujących m.in. zapewnienie środków finansowych na działania edukacyjne, promocyjne i aktywizacyjne realizowane przez jednostki gminne (MOKIS, biblioteka itp.), współdziałanie z organizacjami społecznymi wspierającymi i promującymi lokalne dziedzictwo, turystykę i krajobraz kulturowy gminy.

instrumentów kontrolnych – Instrumenty kontroli wynikają obecnie z nadzoru nad faktycznym funkcjonowaniem i przestrzeganiem zapisów MPZP i innych dokumentów, stosowanie się do wytycznych DWKZ i kontrola ich realizacji. Do instrument ten obejmuje między innymi aktualizację gminnej ewidencji zabytków, monitoring stanu zagospodarowania przestrzennego oraz stanu zachowania dziedzictwa kulturowego.

11. Źródła finansowania programu.

Sposób finansowania działań z zakresu opieki nad zabytkami określa ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 roku. Zgodnie z zapisami tego dokumentu (Rozdział 7), to właściciel zabytku lub jednostka organizacyjna posiadająca tytuł prawny do niego obarczona jest obowiązkiem sprawowania opieki nad zabytkiem, czyli również finansowania prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych.

Co roku gmina określa kwotę z budżetu własnego, która przeznaczana jest na dotację dofinansowującą prace projektowe i roboty budowlane przy najważniejszych zabytkach gminy. W latach 2021-2024 na ochronę zabytków udzielono dotacji z budżetu gminy na łączną sumę 1.343.696,00 zł. Skierowane one były nie tylko na obiekty będące własnością gminy, ale w znacznej

ilości wspierały właścicieli zabytków w działaniach konserwatorskich i remontowych. Należy przyjąć, iż w okresie obowiązywania niemniejszego programu będzie to kwota wyższa lub na podobnym poziomie.

Finansowanie ze środków zewnętrznych odbywa się przez dotacje na wykonanie prac konserwatorskich i budowlanych. Realizowane są one przez różne instytucje i programy poprzez corocznie organizowane nabory wniosków. Są to między innymi:

- Dotacje Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego realizowane są głównie w ramach kilku programów min: *groby i cmentarze wojenne w kraju, ochrona zabytków archeologicznych, ochrona zabytków, miejsca pamięci i trwałe upamiętnienia w kraju*. Są to programy głównie ukierunkowane na działania miękkie mające na celu upowszechnianie dorobku kultury i zwiększanie obecność kultury w życiu społecznym.
- Rządowy Program Odbudowy Zabytków, który umożliwia pozyskanie środków na remonty zabytków wpisanych do gminnej ewidencji zabytków przy priorytetowym jednak traktowaniu zabytków wpisanych do rejestru.
- Dotacje z budżetu Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków - można wykorzystać na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków na ochronę i zachowanie materialnego dziedzictwa kulturowego; zwiększenie narodowego zasobu dziedzictwa kulturowego; konserwację i rewaloryzację zabytków; zabezpieczenie zabytków przed skutkami klęsk żywiołowych, kradzieżami i nielegalnym wywozem za granicę i na wypadek sytuacji kryzysowych; udostępnianie zabytków na cele publiczne
- Dotacje Samorządu Województwa Dolnośląskiego o udzielenie dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków.

Zewnętrzne środki na opiekę nad zabytkami można uzyskać też w ramach różnych funduszy min:

- Narodowy Fundusz Ochrony Zabytków
- Fundusz Termomodernizacji i Remontów
- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW)
- Fundusz Kościelny

Realizacja zadań związanych z finansowaniem zabytków realizowana będzie przez Wydział Finansowy Gminy, przy współpracy z właścicielami zabytków.

12. Tabelaryczny wykaz zasobu dziedzictwa. Aneksy

Zabytki nieruchome wpisane do rejestru zabytków, ujęte w Gminnej i Wojewódzkiej Ewidencji

Zabytków

L.p.	miejsowość	obiekt	adres	nr	rodzaj obiektu	rejestr zabytków	data rejestru
1.	OLEŚNICA	Ośrodek historyczny miasta			obszar	A/1855/390	1956.11.25
2.	OLEŚNICA	Historyczny układ urbanistyczny wraz z przedmieściami, osiedlem Rataje i Lucień			obszar		
3.	OLEŚNICA	Zespół obwarowań miejskich:			mury obronne		
a.	Oleśnica	Basteja			mury obronne	A/3552/422	1957.04.05
b.	Oleśnica	Mury obronne			mury obronne	A/3552/422	1957.04.05
c.	Oleśnica	Brama miejska Trzebnicka, ob. Brama Wrocławska	ul. Wrocławska			A/3558/413	1957.01.26
4.	OLEŚNICA	Kościół par. św. Jana Apostoła (tzw. zamkowy)	ul. Zamkowa		kościół	A/1349/994	1963.10.02
a.	Oleśnica	Cmentarz katolicki			cmentarz		
5.	OLEŚNICA	Zespół kościelny:			zespół kościelny		
a.	Oleśnica	Kościół pom. św. Trójcy	ul. Okrężna	13	kościół	A/1346/201	1950.05.31
b.	Oleśnica	Plebania	ul. Łużycka / Okrężna	4	plebania		
6.	OLEŚNICA	Kościół prawosławny Zaśnięcia NMP i św. Jerzego, d. klasztorny	ul. Łużycka	20	kościół	A/1347/308	1955.12.21
7.	OLEŚNICA	Synagoga, ob. kościół ewang. pw. Zbawiciela	ul. Łużycka		kościół	A/1348/972	1963.04.08
8.	OLEŚNICA	Cmentarz żydowski	ul. Leśna		cmentarz		
9.	OLEŚNICA	Cmentarz poewangelicki (Rataje)	ul. Wielkopolska		cmentarz		
10.	OLEŚNICA	Cmentarz komunalny I	ul. Wojska Polskiego		cmentarz		
a.	Oleśnica	Kaplica cmentarna	ul. Wojska Polskiego		kaplica		
b.	Oleśnica	Brama cmentarna	ul. Wojska Polskiego		inne		
12.	Oleśnica	Cmentarz komunalny II	ul. Cmentarna		cmentarz		
13.	OLEŚNICA	Cmentarz żołnierzy radzieckich	ul. Cmentarna		cmentarz		
14.	OLEŚNICA	Zespół zamkowy:	ul. Zamkowa		zespół zamkowy		
a.	Oleśnica	Zamek Piastowski, ob. ośrodek szkoleniowy	ul. Zamkowa	4	zamek	A/3539/70	1949.03.29
b.	Oleśnica	Brama zamkowa zewnętrzna	ul. Zamkowa	4	inne		
c.	Oleśnica	Brama zamkowa wewnętrzna	ul. Zamkowa	4	inne		
d.	Oleśnica	Kryty łącznik między pałacem a kościołem	ul. Zamkowa	4	inne		
e.	Oleśnica	Most nad fosą i fragm. fortyfikacji ziemnych	ul. Zamkowa		most		
f.	Oleśnica	Park zamkowy, d. ogród ozdobny	ul. Zamkowa		park	A/6163	2020.09.08
15.	OLEŚNICA	D. Zespół Szkół Medycznych	ul. Armii Krajowej	1-2	szkoła		
16.	OLEŚNICA	Zespół szkolny:	ul. Armii Krajowej	47	zespół		
a.	Oleśnica	Szkoła podstawowa	ul. Armii Krajowej	47	szkoła		
b.	Oleśnica	Dom mieszkalny	ul. Armii Krajowej	47	budynek mieszkalny		
c.	OLEŚNICA	Sala gimnastyczna	ul. Armii Krajowej	47	inne		
17.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Bociania	4a	budynek mieszkalny		
18.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Bociania	11	budynek mieszkalny	A/5283	2011.07.29
19.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny, d. plebania ewang.	ul. Bociania	12	budynek mieszkalny	A/999	2007.03.20
20.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Bolesława Krzywoustego	4	budynek mieszkalny		
21.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Bolesława Krzywoustego	5a-5b	budynek mieszkalny		
22.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Bolesława Krzywoustego	79	budynek mieszkalny		
23.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Bolesława Krzywoustego	80	budynek mieszkalny		
24.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Bolesława Krzywoustego	81	budynek mieszkalny		

25.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Bratnia	1	budynek mieszkalny		
26.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Bratnia	4	budynek mieszkalny		
27.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Bratnia	5	budynek mieszkalny		
28.	OLEŚNICA	Żłobek	ul. Bratnia	7	publiczny		
29.	OLEŚNICA	zespół budowlany - Miejski Zakład Wodociągowy:	ul. Brzozowa	12	zespół		
a.	Oleśnica	Dom mieszkalny	ul. Brzozowa	12	budynek mieszkalny		
b.	Oleśnica	Budynek stacji pomp	ul. Brzozowa	12	przemysłowy		
c.	Oleśnica	Budynek stacji filtrów	ul. Brzozowa	12	przemysłowy		
d.	Oleśnica	Budynek gospodarczy	ul. Brzozowa	12	budynek gospodarczy		
e.	Oleśnica	Wieża ciśnień	ul. Wojska Polskiego	57	przemysłowy		
30.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Daszyńskiego	22	budynek mieszkalny		
31.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Dąbrowskiego	1	budynek mieszkalny		
32.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Dąbrowskiego	41	budynek mieszkalny		
33.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Dąbrowskiego	50	budynek mieszkalny		
34.	OLEŚNICA	Przychodnia Rejonowa	ul. Hallera	25	publiczny		
35.	OLEŚNICA	Szkoła podstawowa	ul. św. Jadwigi	1a	szkoła		
36.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. św. Jadwigi	4	budynek mieszkalny		
37.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. św. Jadwigi	6	budynek mieszkalny		
38.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. św. Jadwigi	8	budynek mieszkalny		
39.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. św. Jadwigi	9	budynek mieszkalny		
40.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. św. Jadwigi	10	budynek mieszkalny		
41.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. św. Jadwigi	11	budynek mieszkalny		
42.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. św. Jadwigi	12	budynek mieszkalny		
43.	OLEŚNICA	zespół budowlany - Dolnośląskie Zakłady Przemysłu Skórzanego	ul. Kilińskiego	4c	przemysłowy		
44.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Kilińskiego	5	budynek mieszkalny		
45.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Kilińskiego	7	budynek mieszkalny		
46.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Kilińskiego	8	budynek mieszkalny		
47.	OLEŚNICA	Przedszkole nr 1	ul. Kilińskiego	9	publiczny		
48.	OLEŚNICA	Zespół dworca kolejowego:	ul. Kolejowa		zespół		
a.	Oleśnica	Budynek dworca z wiatą	ul. Kolejowa		dworzec		
b.	Oleśnica	Wiaty peronowe	ul. Kolejowa		przemysłowy		
c.	Oleśnica	Ostony wejść peronowych	ul. Kolejowa		przemysłowy		
d.	Oleśnica	Kolejowa wieża ciśnień I	ul. Kolejowa		przemysłowy		
e.	Oleśnica	Kolejowa wieża ciśnień II	ul. Kolejowa		przemysłowy		
f.	Oleśnica	Stacja trafo	ul. Kolejowa		transformator		
g.	Oleśnica	Budynek zespołu drużyn konduktorskich	ul. Kolejowa		przemysłowy		
h.	Oleśnica	Zespół magazynów	ul. Kolejowa		magazyn		
i.	Oleśnica	Zespół magazynów - po drugiej stronie kładki	ul. Kolejowa		magazyn		
j.	Oleśnica	Zespół 5 żurawi wodnych	ul. Kolejowa		inne		
k.	Oleśnica	Zespół hal, budynek administracyjny i 2 budynki pomocnicze z portiernią zakładów napraw taboru kolejowego	ul. Kolejowa powinna być ul. Moniuszki		przemysłowy		
l.	Oleśnica	Budynek kotłowni	ul. Kolejowa		przemysłowy		
ł.	Oleśnica	Komin	ul. Kolejowa		przemysłowy		
m.	Oleśnica	Wiadukt drogowy	ul. Kolejowa		wiadukt		
49.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny, d. rzędcówka folwarku Spalice	ul. Kopernika	14	rzędcówka		
50.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Kościelna (d. Roosvelta)	4	budynek mieszkalny		
51.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Kościelna	5 (4a)	budynek mieszkalny		
52.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Kościelna	6	budynek mieszkalny		
53.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Kościelna	9	budynek mieszkalny		
54.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Kościelna	10	budynek mieszkalny		
55.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Kościelna	12	budynek mieszkalny		
56.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Kościelna	13	budynek mieszkalny		
57.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Kościelna	14	budynek mieszkalny		
58.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Kościelna	15	budynek mieszkalny		
59.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Krótka	2	budynek mieszkalny		
60.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Leśna	1-2	budynek mieszkalny		
61.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Leśna	3-4	budynek mieszkalny		

62.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Leśna	5-6	budynek mieszkalny		
63.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Leśna	11-12	budynek mieszkalny		
64.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Leśna	13-14	budynek mieszkalny		
65.	OLEŚNICA	Technikum Skórzane	ul. 11 Listopada	10	szkoła		
66.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. 11 Listopada	4	budynek mieszkalny		
67.	OLEŚNICA	Willa	ul. 11 Listopada	9	budynek mieszkalny		
68.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. 11 Listopada	12	budynek mieszkalny		
69.	OLEŚNICA	Zespół domów mieszkalnych	ul. 11 Listopada	13, 13a, 14	zespół		
70.	OLEŚNICA	Willa	ul. 11 Listopada	21	budynek mieszkalny		
71.	OLEŚNICA	Willa	ul. 11 Listopada	22	budynek mieszkalny		
72.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. 11 Listopada	22a	budynek mieszkalny		
73.	OLEŚNICA	Willa, ob. Urząd Gminy	ul. 11 Listopada	24	budynek mieszkalny		
74.	OLEŚNICA	Willa	ul. 11 Listopada	26	budynek mieszkalny		
75.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. 11 Listopada	27	budynek mieszkalny		
76.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Lwowska	10	budynek mieszkalny		
77.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Lwowska	13	budynek mieszkalny		
78.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Lwowska	15	budynek mieszkalny		
79.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Lwowska	17	budynek mieszkalny		
80.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Lwowska	24	budynek mieszkalny		
81.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Lwowska	25-27- 29	budynek mieszkalny		
82.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. 3 Maja / róg Zamkowej	4	budynek mieszkalny		
83.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. 3 Maja	5	budynek mieszkalny		
84.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. 3 Maja	6	budynek mieszkalny		
85.	OLEŚNICA	Kino	ul. 3 Maja	18	publiczny		
86.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. 3 Maja	19	budynek mieszkalny		
87.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. 3 Maja	21	budynek mieszkalny		
88.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. 3 Maja	23	budynek mieszkalny		
89.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. 3 Maja	26	budynek mieszkalny		
90.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. 3 Maja	34b	budynek mieszkalny		
91.	OLEŚNICA	Sąd Rejonowy	ul. 3 Maja	48/49	publiczny		
92.	OLEŚNICA	Zespół poczty:			zespół		
a.	Oleśnica	Pocztą	ul. 3 Maja	52	publiczny		
b.	Oleśnica	Oficyna	ul. 3 Maja / Kilińskiego		publiczny		
93.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. 3 Maja	60	budynek mieszkalny		
94.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. 3 Maja	60a	budynek mieszkalny		
95.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. 3 Maja	61	budynek mieszkalny		
96.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. 3 Maja	62	budynek mieszkalny		
97.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. 3 Maja	63	budynek mieszkalny		
98.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. 3 Maja	69	budynek mieszkalny		
99.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. 3 Maja	70	budynek mieszkalny		
100.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Matejki	17	budynek mieszkalny		
101.	OLEŚNICA	Szkoła Muzyczna, d. Dom Wdów	ul. Matejki	19	publiczny	A/3546/971	1963.04.08
102.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Matejki	24	budynek mieszkalny		
103.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Matejki	25	budynek mieszkalny		
104.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Matejki	26	budynek mieszkalny		
105.	OLEŚNICA	Hotel	ul. Mickiewicza	3	publiczny		
106.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Mickiewicza	6	budynek mieszkalny		
107.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Mickiewicza	7a, 7b	budynek mieszkalny		
108.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Mickiewicza	8	budynek mieszkalny		
109.	OLEŚNICA	Dom mieszkalno-gospodarczy	ul. Mikołajczyka	8a	budynek mieszkalno- gospodarczy		
a.	Oleśnica	Stodoła	ul. Mikołajczyka	8a	budynek gospodarczy		
110.	OLEŚNICA	Dom mieszkalno-gospodarczy	ul. Mikołajczyka	11	budynek mieszkalno- gospodarczy		
111.	OLEŚNICA	Zespół młynów:	ul. Młynarska		zespół		
a.	Oleśnica	Młyn	ul. Młynarska	6	młyn		
b.	Oleśnica	Dom mieszkalny	ul. Młynarska	4a	budynek mieszkalny		
c.	Oleśnica	Dom mieszkalny	ul. Młynarska	5	budynek mieszkalny		
d.	Oleśnica	Młyn	ul. Młynarska		młyn		
112.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Moniuszki	7-8	budynek mieszkalny		

113.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Moniuszki	9	budynek mieszkalny		
114.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Nowowiejska	2	budynek mieszkalny		
115.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Nowowiejska	4	budynek mieszkalny		
a.	Oleśnica	Obora	ul. Nowowiejska	4	budynek gospodarczy		
b.	Oleśnica	Ogrodzenie z bramą	ul. Nowowiejska	4	ogrodzenie		
116.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Nowowiejska	13	budynek mieszkalny		
a.	Oleśnica	Obora	ul. Nowowiejska	13	budynek gospodarczy		
b.	Oleśnica	Stodoła	ul. Nowowiejska	13	budynek gospodarczy		
117.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Nowowiejska	19	budynek mieszkalny		
a.	Oleśnica	Obora	ul. Nowowiejska	19	budynek gospodarczy		
b.	Oleśnica	Stodoła	ul. Nowowiejska	19	budynek gospodarczy		
118.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Nowowiejska	21	budynek mieszkalny		
a.	Oleśnica	Obora	ul. Nowowiejska	21	budynek gospodarczy		
b.	Oleśnica	Stodoła	ul. Nowowiejska	21	budynek gospodarczy		
119.	OLEŚNICA	Zespół budynków gospodarczych:	ul. Nowowiejska	23	zespół		
a.	Oleśnica	Obora	ul. Nowowiejska	23 (do25)	budynek gospodarczy		
b.	Oleśnica	Stajnia	ul. Nowowiejska	23	budynek gospodarczy		
c.	Oleśnica	Stodoła	ul. Nowowiejska	23	budynek gospodarczy		
120.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Okrężna	8	budynek mieszkalny		
121.	OLEŚNICA	Zespół budynków mieszkalnych i gospodarczych	ul. Osiedle Lucień		zespół		
122.	OLEŚNICA	Remiza OSP	ul. Piastów (Zamkowa 9)		inne		
123.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Pocztowa	1	budynek mieszkalny		
124.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Pocztowa	2	budynek mieszkalny		
125.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Północna	12	budynek mieszkalny		
126.	OLEŚNICA	Szkoła podstawowa nr 7 - filia	ul. Północna	16	szkoła		
a.	Oleśnica	Budynek I	ul. Północna	16	inne		
b.	Oleśnica	Budynek II	ul. Północna	16	inne		
127.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Prusa	2	budynek mieszkalny		
128.	OLEŚNICA	Szkoła podstawowa	ul. Prusa	7	szkoła		
129.	OLEŚNICA	Szkoła podstawowa, d. dom mieszkalny	ul. Prusa	8	szkoła		
130.	OLEŚNICA	Szkoła podstawowa, d. dom mieszkalny	ul. Prusa	9	szkoła		
131.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Reja	6-9	budynek mieszkalny		
132.	OLEŚNICA	Biblioteka, d. ośrodek kultury	ul. Reja	10	publiczny		
133.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Reja	10	budynek mieszkalny		
134.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Reja	12	budynek mieszkalny		
135.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Reja	13	budynek mieszkalny		
136.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Reja	14	budynek mieszkalny		
137.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Reja	15	budynek mieszkalny		
138.	OLEŚNICA	Ratusz	Rynek		ratusz	A/3547/970	1963.04.08
139.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	Rynek	4	budynek mieszkalny		
140.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	Rynek	5	budynek mieszkalny		
141.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	Rynek	20	budynek mieszkalny		
142.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	Rynek	21	budynek mieszkalny		
143.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	Rynek	23/24	budynek mieszkalny		
144.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	Rynek	25	budynek mieszkalny		
145.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	Rynek	26	budynek mieszkalny		
146.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	Rynek	30	budynek mieszkalny		
147.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	Rynek	33	budynek mieszkalny		
148.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	Rynek	34	budynek mieszkalny		
149.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	Rynek	35	budynek mieszkalny		
150.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	Rynek	36	budynek mieszkalny		
151.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	Rynek	37	budynek mieszkalny		
152.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	Rynek	38	budynek mieszkalny		

153.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	Rynek	39	budynek mieszkalny		
154.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	Rynek	40	budynek mieszkalny		
155.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	Rynek	46	budynek mieszkalny		
156.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	Rynek	47	budynek mieszkalny	A/3550/1577	1966.03.19
157.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	Rynek	48	budynek mieszkalny	A/3550/1577	1966.03.19
158.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	Rynek	49	budynek mieszkalny		
159.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Rzemieślnicza	5a	budynek mieszkalny		
160.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Rzemieślnicza	8	budynek mieszkalny		
161.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Rzemieślnicza	14	budynek mieszkalny		
162.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Sejmowa	1	budynek mieszkalny		
163.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Sejmowa	2	budynek mieszkalny		
164.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Sejmowa	3	budynek mieszkalny		
165.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Sejmowa	4	budynek mieszkalny		
166.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Sejmowa	11	budynek mieszkalny		
167.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Słoneczna	9-15	budynek mieszkalny		
168.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Słowackiego	2	budynek mieszkalny		
169.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Słowackiego	3	budynek mieszkalny		
170.	OLEŚNICA	Zespół Liceum Ogólnokształcącego:	ul. Słowackiego	4	zespół	A/3528/637/W	1990.05.14
a.	Oleśnica	Budynek LO	ul. Słowackiego	4	szkoła		
b.	Oleśnica	Sala gimnastyczna	ul. Słowackiego	4	inne		
c.	Oleśnica	Szkoła podstawowa nr 7	ul. Słowackiego (d. Chopina 1)	4	szkoła		
171.	OLEŚNICA	D. kasyno wojskowe	ul. Spacerowa	1	koszary		
172.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Szkolna	3	budynek mieszkalny		
173.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Traugutta	4	budynek mieszkalny		
174.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Traugutta	7	budynek mieszkalny		
175.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Traugutta	8	budynek mieszkalny		
176.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Traugutta	9	budynek mieszkalny		
177.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Traugutta	10	budynek mieszkalny		
178.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Traugutta	11	budynek mieszkalny		
179.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Traugutta	12	budynek mieszkalny		
180.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Wałowa	2	budynek mieszkalny		
181.	OLEŚNICA	Oczyszczalnia ścieków, ob. 2 budynki usługowo-handlowe	ul. Wałowa	7	inne		
182.	OLEŚNICA	Park miejski, d. książęca bażaniarnia	ul. Wały Jagiellońskie		park		
183.	OLEŚNICA	Zespół Zakładu Karnego	ul. Wały Jagiellońskie		publiczny		
184.	OLEŚNICA	Willa	ul. Wały Jagiellońskie	5-6	budynek mieszkalny		
185.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Wały Jagiellońskie	24	budynek mieszkalny		
186.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Wały Jagiellońskie	25	budynek mieszkalny		
187.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Wały Jagiellońskie	26	budynek mieszkalny		
188.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	Wądoły	11	budynek mieszkalny		
189.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Wiejska	15	budynek mieszkalny		
190.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Wiejska	33	budynek mieszkalny		
191.	OLEŚNICA	Szkoła podstawowa	ul. Wiejska	35	szkoła		
192.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Wiejska	37	budynek mieszkalny		
193.	OLEŚNICA	Willa	ul. Wielkopólna	2	budynek mieszkalny		
194.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Wielkopólna	6	budynek mieszkalny		
195.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Wielkopólna	10	budynek mieszkalny		
196.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Wileńska (d. Świerczewskiego 9)	3	budynek mieszkalny		
197.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Wileńska (d. Świerczewskiego 10)	11	budynek mieszkalny		
198.	OLEŚNICA	Zespół budynków koszarowych:	ul. Wileńska	14	zespół		
a.	Oleśnica	Budynek biurowo- sztabowy nr 1	ul. Wileńska	14	koszary		
b.	Oleśnica	Budynek szkoleniowy nr 2	ul. Wileńska	14	koszary		
c.	Oleśnica	Kasyno nr 3	ul. Wileńska	14	koszary		
d.	Oleśnica	Budynek koszarowy nr 4	ul. Wileńska	14	koszary		
e.	Oleśnica	Budynek koszarowy nr 5	ul. Wileńska	14	koszary		

f.	Oleśnica	Budynek koszarowy dla podchorążych nr 6	ul. Wileńska	14	koszary		
g.	Oleśnica	D. budynek koszarowy nr 7	ul. Wileńska	29-29a	koszary		
h.	Oleśnica	D. budynek koszarowy nr 8	ul. Wileńska	30-30a-30b	koszary		
i.	Oleśnica	D. budynek koszarowy nr 9, ob. gimnazjum	ul. Wileńska	14	koszary		
j.	Oleśnica	Garaż nr 13	ul. Wileńska	14	inne		
k.	Oleśnica	Warsztat mechaniczny nr 17	ul. Wileńska	14	koszary		
l.	Oleśnica	Budynek biurowo-sztabowy nr 19	ul. Wileńska	14	koszary		
ł.	Oleśnica	Kuchnia i jadalnia (stołówka) nr 23	ul. Wileńska	14	koszary		
m.	Oleśnica	Kuchnia i jadalnia (stołówka) nr 24	ul. Wileńska	14	koszary		
n.	Oleśnica	Magazyny nr 25	ul. Wileńska	14	koszary		
o.	Oleśnica	Budynek szkoleniowy nr 26	ul. Wileńska	14	koszary		
p.	Oleśnica	Warsztat mechaniczny nr 27	ul. Wileńska	14	koszary		
r.	Oleśnica	Budynek szkoleniowy nr 28	ul. Wileńska	14	koszary		
s.	Oleśnica	Hala sportowa nr 29	ul. Wileńska	14	koszary		
t.	Oleśnica	Budynek szkoleniowy nr 30	ul. Wileńska	14	koszary		
u.	Oleśnica	Warsztat mechaniczny nr 31	ul. Wileńska	14	koszary		
w.	Oleśnica	Budynek szkoleniowy nr 32	ul. Wileńska	14	koszary		
x.	Oleśnica	Budynek szkoleniowy nr 33	ul. Wileńska	14	koszary		
y.	Oleśnica	Magazyn nr 38	ul. Wileńska	14	koszary		
z.	Oleśnica	Magazyn nr 39	ul. Wileńska	14	koszary		
199.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Wojska Polskiego	5	budynek mieszkalny		
200.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Wojska Polskiego	6	budynek mieszkalny		
201.	OLEŚNICA	Zespół Szkół Zawodowych	ul. Wojska Polskiego	8	szkoła		
202.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Wojska Polskiego	9	budynek mieszkalny		
203.	OLEŚNICA	Willa (pałacyk)	ul. Wojska Polskiego	12	budynek mieszkalny		
204.	OLEŚNICA	Hotel robotniczy	ul. Wojska Polskiego	13	publiczny		
205.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Wojska Polskiego	48-49	budynek mieszkalny		
206.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Wojska Polskiego	50-51	budynek mieszkalny		
207.	OLEŚNICA	Zespół koszar:	ul. Wojska Polskiego	52/56	zespół	A/3530/595/W	1986.12.09
a.	Oleśnica	Budynek koszarowy nr 1	ul. Wojska Polskiego		koszary	A/3530/595/W	1986.12.09
b.	Oleśnica	Budynek koszarowy nr 2	ul. Wojska Polskiego		koszary	A/3530/595/W	1986.12.09
c.	Oleśnica	Budynek administracyjny nr 3	ul. Wojska Polskiego		koszary	A/3530/595/W	1986.12.09
d.	Oleśnica	Budynek koszarowy nr 4	ul. Wojska Polskiego		koszary	A/3530/595/W	1986.12.09
e.	Oleśnica	Budynek koszarowy nr 5	ul. Wojska Polskiego		koszary	A/3530/595/W	1986.12.09
f.	Oleśnica	Magazyn nr 8	ul. Wojska Polskiego		koszary	A/3530/595/W	1986.12.09
g.	Oleśnica	Stołówka i kuchnia nr 9	ul. Wojska Polskiego		koszary	A/3530/595/W	1986.12.09
h.	Oleśnica	Budynek gospodarczy nr 10	ul. Wojska Polskiego		koszary	A/3530/595/W	1986.12.09
i.	Oleśnica	Budynek gospodarczy nr 11 i 13 (d. szalety)	ul. Wojska Polskiego		koszary	A/3530/595/W	1986.12.09
j.	Oleśnica	Wartownia nr 12	ul. Wojska Polskiego		koszary	A/3530/595/W	1986.12.09
k.	Oleśnica	Zespół budynków	ul. Wojska Polskiego	14, 15, 16, 17, 18, 19	zespół	A/3530/595/W	1986.12.09

l.	Oleśnica	Budynek magazynowe i garaże nr 14 i 19	ul. Wojska Polskiego		magazyn	A/3530/595/W	1986.12.09
ł.	Oleśnica	Garaże i warsztaty nr 15, 17, 18 (d. stajnie)	ul. Wojska Polskiego		inne	A/3530/595/W	1986.12.09
m.	Oleśnica	Hala sportowa nr 16 (d. ujeżdżalnia)	ul. Wojska Polskiego		publiczny	A/3530/595/W	1986.12.09
208.	OLEŚNICA	Kasyno wojskowe	ul. Wojska Polskiego	56	koszary	A/3529/595/W	1986.12.09
209.	OLEŚNICA	Willa	ul. Wojska Polskiego	59	budynek mieszkalny		
210.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Wojska Polskiego	64	budynek mieszkalny		
211.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Wojska Polskiego	65	budynek mieszkalny		
212.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Wojska Polskiego	66	budynek mieszkalny		
213.	OLEŚNICA	Zespół Szkół Zawodowych:	ul. Wojska Polskiego	67/69	zespół		
a.	Oleśnica	Budynek szkolny	ul. Wojska Polskiego	67/69	szkoła		
b.	Oleśnica	Internat	ul. Wojska Polskiego	67/69	publiczny		
c.	Oleśnica	Budynek warsztatów	ul. Wojska Polskiego	67/69	inne		
214.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Wrocławska	8	budynek mieszkalny		
215.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Wrocławska	14	budynek mieszkalny		
216.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Wrocławska	16	budynek mieszkalny		
217.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Wrocławska	18	budynek mieszkalny		
218.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Wrocławska	18	budynek mieszkalny		
219.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Wrocławska	20	budynek mieszkalny		
a.	Oleśnica	Budynek gospodarczy	ul. Wrocławska	31/33	Budynek gospodarczy		
b.	Oleśnica	Ogrodzenie	ul. Wrocławska	31/33	ogrodzenie		
220.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Wrocławska	32	budynek mieszkalny		
221.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Zamkowa	3	budynek mieszkalny		
222.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Zamkowa / ul. Sejmowa	3a	budynek mieszkalny		
223.	OLEŚNICA	Dom mieszkalny	ul. Zamkowa	6	budynek mieszkalny		
224.	OLEŚNICA	Willa	ul. Zielona	1	budynek mieszkalny		
225.	OLEŚNICA	Hala sportowa	ul. Żeromskiego	13	publiczny		
226.	OLEŚNICA	Transformator	Lucień		transformator		

Zabytki ruchome ujęte w rejestrze i ewidencji zabytków

Lp.	zabytek	Nr rejestru z dnia
1	Kolekcja 39 zabytkowych lamp naftowych (własność prywatna)	129/76/1-39 z 29.05.1970 r.
2	Ołtarz główny z kościoła pomocniczego pw. Św. Trójcy	130/357/1 z 14.06.1977 r.
3	Ambona z kościoła pomocniczego pw. Św. Trójcy	131/358 z 14.06.1977 r.
4	Zespół rzeźb oraz chrzcielnica z kościoła pomocniczego pw. Św. Trójcy	132/362/1-11 z 14.06.1977 r.
5	Świeczniki barokowe z kościoła pomocniczego pw. Św. Trójcy	133/363 z 14.06.1977 r.
6	Świecznik paschalny z kościoła pomocniczego pw. Św. Trójcy	134/364 z 14.06.1977 r.
7	Fotel barokowy i 6 ławek z kościoła pomocniczego pw. Św. Trójcy	135/365/1 z 14.06.1977 r.
8	Ołtarz główny z kościoła parafialnego pw. Św. Jana Apostoła	136/338/1 z 20.05.1977 r.
9	Ambona z kościoła parafialnego pw. Św. Jana Apostoła	137/339/1 z 20.05.1977 r.
10	Kropielnica gotycka z kościoła parafialnego pw. Św. Jana Apostoła	138/340/1 z 20.05.1977 r.
11	Dwa późnorenansowe obrazy olejne z kościoła parafialnego pw. Św. Jana Apostoła	139/341/1-2 z 20.05.1977 r.
12	Drewniane epitafia z kościoła parafialnego pw. Św. Jana Apostoła	140/343/1-4 z 1.06.1977 r.
13	Krucyfiks oraz rzeźba św. Jana Chrzciciela z kościoła parafialnego pw. Św. Jana Apostoła	141/343/1-2 z 1.06.1977 r.
14	Feretron barokowy z kościoła parafialnego pw. Św. Jana Apostoła	142/344/1 z 1.06.1977 r.
15	Kartusze herbowe z kościoła parafialnego pw. Św. Jana Apostoła	143/345/1-4 z 1.06.1977 r.
16	Prospekt organowy z kościoła parafialnego pw. Św. Jana Apostoła	144/346/1 z 1.06.1977 r.
17	Fresk w kopule kaplicy grobowej z kościoła parafialnego pw. Św. Jana Apostoła	145/347/1 z 1.06.1977 r.
18	Strop oraz balustrada empory z kościoła parafialnego pw. Św. Jana Apostoła	146/348/1-2 z 1.06.1977 r.
19	Epitafia kamienne z XVI w. i XVII w. z kościoła parafialnego pw. Św. Jana Apostoła	147/349/1-10 z 1.06.1977 r.
20	Zespół mebli oraz stall z kościoła parafialnego pw. Św. Jana Apostoła	148/350/1-8 z 1.06.1977 r.
21	Zworniki i wsporniki z kościoła parafialnego pw. Św. Jana Apostoła	149/351/1-6 z 1.06.1977 r.
22	Portale z kościoła parafialnego pw. Św. Jana Apostoła	150/352/1-3 z 1.06.1977 r.
23	Dzwony z kościoła parafialnego pw. Św. Jana Apostoła	151/353/1-4 z 1.06.1977 r.
24	14 sarkofagów z XVI w. i XVII w. w krypcie Podiebradów i 21 sarkofagów w krypcie Wirtemberów w bazylice pw. Św. Jana Apostoła	B/2653/1-35 z 1.06.1977 r.
25	Zbiór 239 woluminów – zasoby biblioteki łańcuchowej d. kościoła ewangelickiego zamkowego (kościół parafialny pw. Św. Jana Apostoła)	152/579/1-239 z 29.11.1990 r.
26	Dwie kolumny usytuowane przed Ratuszem i bramą wjazdową do zamku (pl. Książąt Piastowskich)	153/354/1-2 z 10.06.1977 r.
27	Płyty herbowe znajdujące się na 1 i 2 piętrze klatki schodowej w Ratuszu	154/355/1-5 z dnia 10.06.1977 r., postanowieniem 900/06 z 12.10.06 r. zmieniono nr na 154/355/1-4
28	Klatka schodowa znajdująca się w kamienicy Rynek nr 49	155/356/1 z 10.06.1977 r.
29	Brama w zamku Oleśnickim	156/366/1-4 z 17.06.1977 r.
30	Zespół portali w zamku Oleśnickim	157/367/1-11 z 16.06.1977 r.
31	Sgraffita pokrywające wieżę oraz elewację zamku w Oleśnicy	158/368/1-2 z 16.06.1977 r.
32	Płaskorzeźba przedstawiająca parę książęcą oraz 3 herby znajdujące się w zamku Oleśnickim	159/369/1-2 z 16.06.1977 r.
33	Kraty okienne znajdujące się w zamku Oleśnickim	160/370 z 16.06.1977 r.
34	Stropy renesansowe, sztukaterie sklepień, plafony rokokowe, stiuki i malowidła znajdujące się w salach zamku Oleśnickiego	161/371/1-7 z 11.07.1977 r.
35	Zespół witraży w budynku Urzędu Rejonowego (obecnie Starostwo Powiatowe)	162/601/1-5 z 28.08.1992 r.
36	Zabytkowe wyposażenie znajdujące się w gabinecie prezesa Sądu Rejonowego	163/602/1-4 z 31.08.1992 r.
37	Neorenesansowa szafa znajduująca się w sekretariacie Prokuratora Rejonowego (obecnie w Prokuraturze Okręgowej we Wrocławiu)	164/611 z 31.08.1992 r.
38	Zabytkowe wyposażenie szkoły (I LO ul. Słowackiego 4)	165/612/1-20 z 09.09.1992 r.
39	4 witraże z 1908 r. A. Seilera w prezbiterium bazyliki pw. Św. Jana Apostoła	B/2715/1-4 z 17.12.2019 r.
40	Krzyż przydrożny przy wejściu na cmentarz	

Stanowiska archeologiczne ujęte w rejestrze zabytków oraz Gminnej i Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków.

Lp.	Nr st. w miejscowości	obszar AZP / nr stan.	Funkcja	Chronologia i zabytki
1	Oleśnica - Lucień, st. 6	78-31/53	nieokreślona	nieokreślona e. brązu-halsztat
2	Oleśnica - Lucień, st. 7	78-31/37	osada	osada, ep. brązu-halsztat
3	Oleśnica - Lucień, st. 8	78-31/55	osada, dawna wieś Louchten, miasto,	p. średn. XIII-XIV w., p. średn.- nowożytn., nowożytn. XIX-XX w., XX w., XX-lata 60-te. (ceramika, szkło, droga
4	Oleśnica st. 35	78-32/7	osada, ślad osadnictwa, osady, cmentarzysko (grób wojenny,)	p. średn. (27 fragm. ceram.); pradzieje, p. średn, okr. nowożytn., XX - ok. 1945 r. (dużo ceramiki, 1 fragm. naczynia pradziejowego)
5	Oleśnica st. 11	78-32/8	Znalezisko luźne	Epoka kamienia
6	Oleśnica st. 40	78-32/12	osada? ślady osadnictwa, osady,	XVI-XVIII w. (10 fragm. ceram) pradzieje, w. średn., p. średn., p. średn.-nowożytn., nowożytn. XIX-XX w. do 1945 r. (5, 1, 54, 152) (XV-XVI w.), 161, 106 fragm. ceram.)
7	Oleśnica st. 36	78-32/9	osada ślad osadnictwa, osada.	p. średn. 15 frg. ceramiki pradzieje, w. średn. faza E XII-1 poł. XIII w., p. średn. XIV-XV, nowożytn. XVII, nowożytn. XVIII, XIX-XX w
8	Oleśnica st. 42	78-32/11	ślady osadnictwa, 1987, wieś, osada, średn. -1973 r.	laten, OWR, p. średn., nowożytn. (1, 1, 3, 6 fragm. ceram.)
9	Oleśnica st. 41	78-32/13	ślady osadnictwa, osada	pradzieje, okr. laten. OWR, w. średn., p. średn., nowożytność (tyś. fragm. ceram.)
10	Oleśnica st. 37	78-32/22	osada	p. średn. i nowożytn. (9, 10 fragm. ceram)
11	Oleśnica st. 38	78-32/25	osady, miasto	p. średn., p. średn.-nowożytn., nowożytn. XIX-XX w.
12	Oleśnica st. 39	78-32/24	osady, przedmieście, miasto,	p. średn. p.średn.-nowożytn., nowożytn., XVIII-XIX, XIX-XX (5, 6, 6, 2, 7 fragm. ceram.)
13	Oleśnica st. 62	78-32/49	historyczny cmentarz żydowski, zlikwidowany w 1969 r.	nowożytność-współczesność, cmentarz założony 1821, ostatni pochówek 1939, uszkodzona macewa, zachowane fundamenty ogrodzenia od strony S.
14	Oleśnica st. 18	78-32/1	cmentarzysko ciałopalne, osady, ślady osadnictwa	neolit, w. okr. ep. br. okr. halsztat. ep. żelaza. mł. okr. przedrzymski, OWR, osadnictwo od neolitu po nowożytność
15	Oleśnica st. 2	77-32/2	Osada ślad osadnictwa	k. łużycka, p. średn. (34, 5 fragm ceram)
16	Oleśnica st. 3	77-32/7	ślad osadnictwa	pradzieje, p. średn., nowożytn. (6, 2, 4 fragm. ceram.)
17	Oleśnica st. 12	77-32/4	ślady osadnictwa	pradzieje i wczesne średniowiecze (3, 2 fragm. ceram.)
18	Oleśnica st. 1	77-32/1	ślad osadnictwa, osada	nowożytność (14 fragm. ceram. 2004), ślad p. średn., osada nowożytn. (3, 12 fragm. ceram)
19	Oleśnica st. 22	77-32/40	osada k. przeworska	C2-C3 - D, paleniska, drewniana cembrowina studni, kamienne artefakty, 19 fragm. ceram. żużel
20	Oleśnica st. 48	78-31/56	ślad osadnictwa	nowożytność (11 fragm. Ceramiki)
21	Oleśnica st. 49	78-31/57	ślady osadnictwa	p. średn. i nowożytn. (1, 15 fragm. ceram.)
22	Oleśnica st. 5	78-31/54	osada	wczesne średniowiecze
23	Oleśnica st. 44	78-32/56	kościół św. Mikołaja wraz z cmentarzem i szpitalem	Późne średniowiecze - okres nowożytny 1376-1824
24	Oleśnica st. 30	78-32/6	osadnictwo miejskie	XIII-XIV w., ceramika, urządzenia komunalne, mury miejskie, w rejonie ul 3 maja badania w 1953 r
25	Oleśnica st. 48	78/32/61	osada k. przeworska	OWR (18, 29, fragm. ceram.)
26	Oleśnica st. 46	78-32/58	kościół i cmentarz św. Anny	póź. śred. - nowożytność
27	Oleśnica st. 45	78-32/57	kościół św. Wawrzyńca wraz ze szpitalem i cmentarzem	p. średn. - okr. nowożytny
28	Oleśnica st. 26	78-32/5	osadnictwo miejskie	średniowiecze, ceramika, konstr. drewn. Badania w rejonie ul. 22 lipca w 1967 r
29	Oleśnica st. 12	78-32/4	znalezisko luźne	neolit-ep. brązu I, 2 gliniane naczynia
30	Oleśnica st. 28	78-32/53	osadnictwo miejskie,	średn. Ceramika, bad. z 1969 ro w rejonie kościoła Św. Jerzego po zewnętrznej stronie murów miejskich
31	Oleśnica st. 32	78-32/2	Zespół zamkowy wraz z parkiem, grodzisko, nieokreślone	XII-XX w, wczesne średniowiecze, wczesna epoka brązu.
32	Oleśnica st. 27	78-32/3	miasto z zespołem zamkowo-pałacowym z przedmieściami Marien Vorst., Neusorge, Louisen Vorst., Breslauer Vorst., Trebnitzer Vorst., Ochlaue Vorst.	(relikty zabudowy mieszkalnej, infrastruktury itp. od 1230)

33	Oleśnica Rataje st. 43	78-32/55	osada służebna Rathai i fowark, wieś Rathe, miasto	p. średn. P. średn-nowożytn., nowożytn., XIX-XX w. do 1945, 1945-191, 1961- XXI - miasto Oleśnica
	Oleśnica Rataje st. 21	77-32/39		
34	Oleśnica st. 8	78-32/36	nieokreślona	neolit
35	Oleśnica st. 9	78-32/37	znalezisko luźne	neolit
36	Oleśnica st. 10	78-32/38	znalezisko luźne	neolit
37	Oleśnica st. 13	78-32/39	znalezisko luźne	II okres epoki brązu
38	Oleśnica st. 15	78-32/40	nieokreślona	Epoka brązu, ku. łużycka
39	Oleśnica st. 16	78-32/41	nieokreślona	epoka brązu kul. łużycka,
40	Oleśnica st. 14	78-32/42	nieokreślona	Epoka brązu kul. łużycka
41	Oleśnica st. 17	78-32/43	znalezisko luźne	Stater Aleksandra Wielkiego, IV w p.n.e.
42	Oleśnica st. 19	78-32/44	osada	Wczesne średniowiecze
43	Oleśnica st. 20	78-32/45	skarb monet	XII w.
44	Oleśnica st. 21	78-32/46	nieokreślona	średniowiecze
45	Oleśnica st. 22	78-32/47	nieokreślona	średniowiecze
46	Oleśnica st. 23	78-32/48	nieokreślona	średniowiecze
47	Oleśnica st. 24	78-32/49	nieokreślona	średniowiecze
48	Oleśnica st. 25	78-32/50	nieokreślona	średniowiecze
49	Oleśnica st. 29	78-32/51	nieokreślona	późne średniowiecze
50	Oleśnica st. 31	78-32/52	nieokreślona	XIV w.